

τὰ προκείμενα. Νέοι πατρίκιοι ὁδηγοῦντες αὐτὰς καὶ καθήμενοι γονυκλιτὶ ἐπὶ ῥαπτῶν πολυτελῶν, ἐκτοξεύουσι βέλη χρυσᾶ κατὰ τῶν γοιδολιέρων ἐκείνων ἔσοι δὲν ἀποσύρονται ταχέως. Ἀξιόλογον μέτρον ἀτυνομικόν, σκοπὸν ἔχον τὸ νὰ μὴ λυπηθῇ κανεὶς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῆς πανοῦρου ἀγαλλιάσεως!

ΤΟ ΛΕΥΚΟΝ ΡΟΔΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟΝ ΡΟΔΟΝ. (1)

Ὑπόθεσις τις μὲ ἠνάγκαζε νὰ μεταβῶ πρό τινων ἐτῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. Ἐπιστρέφων εἰς τὴν Δανίαν, παρεκάλεσα τοὺς ἐντολῆς μου νὰ μ' ἐπιτρέψωσι νὰ διαμείνω ὀλίγον, διὰ διασκέδασις ἐνεκεν, εἰς Μεκλεμβούργην. Κατέλυσα δὲ πλησίον τῆς Δοβεραύης, εἰς κτήμα οὐτινος ἡ παιδροτάτη τοποθεσία ἦτον πάντῃ ἀντίθετος πρὸς τὸν χαρακτήρα τῶν περιόικων. Εἰς τὴν καλὴν μας πόλιν τῆς Κοπενάγης, ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν οὐδ' ἔχνη ἀριστοκρατικοῦ τύπου, δὲν δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν τοὺς ὑπεροπτικούς τρόπους καὶ τὰς αὐλικὰς διατυπώσεις τῶν μικρῶν εὐγενῶν τῆς προσδόξου Γερμανίας. Τὴν μικροπρέπειαν αὐτὴν ἀπῆντων πρὸ πάντων εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις καὶ τοὺς χοροὺς, ὅπου, καὶ ὅταν ἐχόρευον ἀκόμη, ἐπεδείκνυν σοβαρότητα ἐπίσημον καὶ ἥθες διδασκαλικόν. Ἰσως ὑποθέσῃ ὁ ἀναγνώστης ὅτι ἔκαστον δυσθυμίαν δὲν τὸ ἀρνοῦμαι ἐστενωχωρούμεν τόσον πολὺ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἔλπιζον νὰ διασκεδάσω ὀλίγας ἡμέρας, ὥστε εἶχον ἀποφασίσει νὰ ἀναχωρήσω· ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἡ ἀφίξις νέας Δανίδος ἀπερχομένης εἰς Κοπενάγην, ἐτροποποίησε τὰς πρώτας μου ἐντυπώσεις. Ὁ ζωηρὸς καὶ ἀπαρκαλύπτος χαρακτήρ της, ἡ πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνη της, ἡ εὐθυμία τὴν ὁποίαν ἐδείκνυε χορεύουσα μετ' ἐμοῦ, ἐξήλειψαν ὡς διὰ ῥάβδου μαγικῆς ὅλας μου τὰς μελαγχολικὰς ἰδέας, καὶ ἡ Καρολίνα Χ. . . . μ' ἐφάνη ὡς θεὰ ἐλθοῦσα νὰ γλυκάνῃ τὴν πικρίαν τῆς ἀηδίας μου· ἡ θεὰ δὲ αὕτη ἦτον ὠραιότατη, καὶ σημειωτέον ὅτι τὸ κάλλος δὲν εἶναι προσὸν κοινὸν εἰς τὴν ἀρκτῶαν Γερμανίαν. Πρὸς τοῦτοις ἡ Καρολίνα ἦτον θυγάτηρ κυρίου τινὸς γνωστοῦ μου, πολλὰ εὐπολότητου. Ὅλαι αὐταὶ αἱ περιστάσεις μὲ προσήγγιζον ἐτι μάλλον πρὸς τὴν νέαν συμπατριώτιδά μου, ἥτις, ἔχουσα σύντροφον καὶ ἄλλην κυρίαν ἐκ Κοπενάγης, εἶχεν ἐλθεῖ εἰς Δοβεραύην καθ' ἣν ἐποχὴν συρρέει πλῆθος ξένων χάριν τῶν λουτρῶν. Μίαν ἐσπέραν ἐξερχόμενοι ἀπὸ χορὸν, δὲν εὗρομεν τὴν ἀμαζάν μας. Ὁ καιρὸς ἦτον ὠραίος, καὶ αἱ Δανίδες μου ἐξήγησαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐπιστρέψωσι πεζαί. Ἐπρόσπερον λοιπὸν τὸν βραχίονά μου εἰς τὴν Καρολίαν, καὶ ἄλλος τις νέος ἐπρόσφερε τὸν ἰδικόν του εἰς τὴν συντροφὴν της. Οὕτω πως ἐπροχωρήσαμεν βαδίζοντες παρὰ τὴν ἄκραν τῆς θαλάσσης, τῆς ὁποίας τὰ διαυγῆ κύματα ἐσπινθήριζον φωτοβολούμενα ἀπὸ τὸν ἥλιον. Ὁ γλυκὺς φλοῖστος τῶν κυμάτων ἀνεμιγνύετο μὲ τὸν ἀρμονικὸν ἦχον

τῆς μουτικῆς. ὁ οὐρανὸς ἦτον διάστερος, καὶ ὁ ζέφυρος ἐπνεεν ἀρωματοφόρος. Εὐρισκόμην εἰς ὥραν μακαριότητος καθ' ἣν ἡ καρδία ἐντροφᾷ ἀπληστος εἰς ὅλα τὰ θέληττα τῆς φύσεως· καὶ ποτὲ ἡ νέα τῆς ὁποίας ὁ βραχίον ἀνεπαύετο ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ μου δὲν μὲ εἶχε φαντῇ τόσον ὠραία· ἀπὸ λόγου εἰς λόγον δὲν ἐξεύρω πῶς ὅταν ἐχωρίσθημεν, ἤμεθα ἐπιτήμως ἀρραβωνισμένοι.

Ὅταν ἔμεινα μόνος ἐφριξα διὰ τὴν ἀπροόητον ταχύτητα μὲ τὴν ὁποίαν ἀνέλαβον ὑποχρέωσιν τόσῳ σπουδαίαν. Μ' ἐφαίνετο ὅτι τὰ συμβάντα ἦσαν ἀπλοῦν ὄνειρον· τὴν ἐπιοῦσαν ἤλθον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Καρολίνης, ἥτις μὲ παρουσίασεν εἰς τὴν συντροφὴν της ὡς μνηστῆρά της, ἤρχισε νὰ μὲ ὁμιλῇ ἐνικῶς, καὶ νὰ μὲ μεταχειρίζεται ὡς νὰ ἠγαπώμεθα πρὸ αἰώνων. Ὁ τρόπος αὐτὸς μὲ δυσηρέστησεν· ἀφ' ἐτέρου ὅμως ἀνεκάλυφα καὶ τινὰ προτερήματα τῆς μνηστῆς μου· ἐπαίξεν ἐπιτηδεύως καὶ ἐντέχνως κύμβαλον, καὶ ἦτον ἐμπειροτάτη εἰς ὅλα τὰ εἶδη τοῦ κεντήματος. Ἐγραψα συγχρόνως μὲ αὐτὴν πρὸς τοὺς γονεῖς της, τὴν ἐζήτησα, καὶ ἐφανέρωσα τὴν κατάστασιν καὶ τὴν κοινωνικὴν μου θέσιν.

Ἡ Καρολίνα ἐμελλε νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τοῦ προσηχοῦς ἀτμοπλοίου, καὶ ἕως τότε ἠλπίζομεν νὰ λάβωμεν τὴν συγκατάθεσιν τῶν γονέων της. Ἐντοσούτῳ περιδιεβάζομεν καθ' ἑκάστην ὁμοῦ, καὶ ἡ μνηστὴ μου, μὲ τὴν πολυλογίαν της, μὲ διηγείτο ὅλα τὰ μυστικά της. Ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἠγάπα παραπολύ τὸν πατέρα της, ἐνῷ ὁμίλει ἐνθουσιωδῶς διὰ τὴν μητέρα της.

— Εὐχαριστῶ τὸν θεόν, μὲ εἶπε μίαν τῶν ἡμερῶν, ὅτι ἤξιωσε τοὺς γονεῖς μου νὰ μὲ ἰδοῦν ἀρραβωνισμένην μὲ σέ, ὑστερον ἀπὸ τὴν λύπην τὴν ὁποίαν ἐδοκίμασαν πρὸ ἑξ μηνῶν ἐξ αἰτίας τῆς ἀδελφῆς μου τῆς Σουηδίας.

— Ἐρχεσαι ἀπὸ τὴν Σουηδίαν! ἀνέκραξα. Ἐνόμιζα ὅτι δὲν εἶχες οὐδὲ ἀδελφὴν, οὐδὲ ἀδελφόν.

— Εἶναι μηλαδελφὴ μου, ἀπεκρίθη μὲ ἥθος ἀδιάφορον, κόρη τῆς πρώτης γυναικὸς τοῦ πατρός μου.

— Ἀλλὰ διὰ τί τὴν ὀνομάζεις ἀδελφὴν σου τῆς Σουηδίας, καὶ ποῖαν λύπην ἐπροξένησεν εἰς τοὺς γονεῖς σου;

— Νὰ σέ τὸ εἰπῶ· ἦτον δέκα χρόνων ὅταν ὁ ἀδελφὸς τῆς μητρός της τὴν μετέφερεν ὁ ἴδιος εἰς τὴν Σουηδίαν· ἀλλ' ὁ θεὸς αὐτὸς μὲ τὸν ὁποῖον συνεκαταίκει ἀπέθανε πρὸ τριῶν μηνῶν. Ἦτον πλούσιος καὶ πολυμαθὴς, εἶχε περιηγηθῇ ὅλον τὸν κόσμον· ἠγάπησε δὲ τόσῳ πολὺ τὴν ἀδελφὴν μου ὥστε δὲν ἠσύχαζεν ἕως οὗ νὰ τὴν ἀρραβωνίστῃ μὲ τὸν μόνον υἱόν του. Πρὸ τριῶν σχεδὸν χρόνων ἤλθαν καὶ οἱ τρεῖς νὰ μᾶς ἰδοῦν εἰς Κοπενάγην, καὶ ἐπεράσαμεν τὸν καιρὸν μας μὲ χοροὺς, καὶ μὲ γεύματα. Ὁ νέος Ἐννιγκ Φ. . . (οὕτως ὀνομάζετο ὁ ἀρραβωνιστικὸς τῆς ἀδελφῆς μου) ἦτον ἀπὸ τοὺς ὠραιότερους ἀνδρας τοῦ κόσμου. Ἐφαίνετο καταπολλὰ ἐρωτευμένος, καὶ ὅμως, ἂν τὸν ἐβλεπες μαζῇ μὲ τὴν ἀδελφὴν μου, δὲν θὰ ἐπίστευες ὅτι ἦσαν ἀρραβωνισμένοι, διότι οὔτε ὁμίλουν ἐνικῶς μεταξὺ των, οὔτε συνδιελέγοντο παραπολύ· τὸ πολὺ πολὺ, αὐτὸς ἐφίλει ἐνίοτε τὴν χεῖρά της. Μετ' ὀλίγον

(1) Τὰ διήγημα ταῦτα ἐκδόθη Δανιστὶ ὑπὸ τοῦ Ε. Εἰδέργου, ἔτυχε μεγάλης καὶ γενικῆς ἐπιδοκιμασίας.

κιστὸν ἀνεχώρησαν καὶ οἱ δύο, ὁ μὲν χάριν περιηγήσεως, ἡ δὲ εἰς Σουηδῖαν μαζὴ μετ' ὅν τινα θεῖον της· ἀλλὰ μετὰ τινος μῆνας ὁ Ἰννιγκ ἐγραψεν ἐπιστολὴν διὰ τῆς ὁποίας ἐλεγεν ὅτι τρελαίνεται δι' ἄλλην νέαν, ὅτι κινῆται τὴν τύχην του εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἀδελφῆς μου, καὶ ὅτι, ἂν αὐτὴ ἀπαρτῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποσχέσεις του, εἶναι ἀποτασσόμενος νὰ τὸ κάμῃ. Ἡ ἀγαπητὴ μου ὅμως ἀδελφὴ εἶναι πολλὰ ὑπερήφανος· τὸν ἔδωκεν ἀμέσως τὴν ἀδελφὴν, καὶ κατέβαλε μαλιστα ἀπείρους προσπαθεῖς δια νὰ καθυστερήσῃ τὸν πατέρα της ὅστις ἦτον πολλὰ ἐρεθισμένος ἐναντίον του· ἐκτοτα ἡ Μαῖα ἔμεινεν ἀνύπανδρος.

— Μαῖα! ἀνέκραξα· τί ὠραῖον ὄνομα!

— Ἔχει τὸ ὄνομα τῆς μητρός της, ἡ ὁποία κατήγετο ἀπὸ τὴν Σουηδῖαν. Πλὴν φαντάσου· ὁ πατήρ τοῦ Ἰννιγκ ἐλυπήθη τόσο πολὺ διότι δὲν ὑπονόρευθε, ὁ υἱὸς του μετ' τὴν ἀδελφὴν μου, ὥστε, λέγουσιν, ὅτι ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν λύπην του· καὶ ἡ μήτηρ μου βεβαίως εἶπε ὅτι ἡ Μαῖα τὸ ἔχει βάρος εἰς τὴν ψυχὴν της.

— Ἡ μήτηρ σου ἔχει ἄδικον. Νομίζω ὅτι εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν, ἡ ἀδελφὴ σου ἐρέθη καὶ ἀξιοπρεπέστατα καὶ εὐγενικώτατα. Φαίνεται ὅτι δὲν τὴν ἀγαπᾷς· καὶ διὰ τί;

— Ἀ! εἶναι καλὴ νέα, δὲν λέγω τὸ ἐναντίον· ἀλλ' εἶναι τόσο κρυφίνους καὶ τόσο ὑπερήφανος ὥστε δὲν μ' εὐχαριστεῖ νὰ συζῶ με αὐτὴν.

— Εἶν' εὐμορφος;

— Ὅχι, διόλου, καὶ δὲν ἔχει κανέναν προτέρημα ἄξιον λόγου· ἡ μήτηρ μου λέγει ὅτι ὅλη ἡ προσοπὴ της συνίσταται εἰς τὸ νὰ φαίνεται φιλόφρων ἐν καιρῷ γεύματος. πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔμαθεν ἀπὸ τὸν θεῖον της. Τώρα ὁ θεῖός της ἀπέθανε, καὶ ἐνῶ ὁ υἱὸς του ἐμελλε νὰ τὴν ἔχῃ συγκληρονόμον, αὐτὴ τὸ ἀπεποιήθη· ἡ μήτηρ μου λέγει ὅτι ἐσφαλε, καὶ ὅτι τοῦλάχιστον ἔπρεπε ν' ἀποζημιωθῇ με πλοῦτη ἐκ μέρους ἐκείνου ὁ ὁποῖος κατέστρεψε τὴν εὐτυχίαν της. Ὁ πατήρ μου ἐξ ἐναντίας ἐγκρίνει ὅτι καὶ ἂν χάμῃ ἡ Μαῖα. Μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ νὰ συγκατοικήσῃ με ἡμᾶς, τὸ ὁποῖον δὲν με πολυαρέσει, διότι ὁ πατήρ μου τὴν κακομανθάνει, καὶ ἐξ αἰτίας της πολλάκις ἡ μήτηρ μου δυσηρεστήθη με αὐτόν.

Ἡ διήγησις αὕτη μ' ἐπροξένησε νέας ἀνηυχίας. Τὸ νὰ συγγενεύσω με οἰκογένειαν διηρημένην, με πατέρα καὶ με μητέρα διαφωνοῦντας ὡς πρὸς τὰ τέκνα των, με ἀδελφὴν τὴν ὁποίαν με παρέσταινον ψυχράν, κρυφίνοισα, τετυρωμένην, καὶ μελαγχολικὴν ἰσως, μ' ἐφαίνετο μέγα δυστύχημα. Ἀπεράσιστα λοιπὸν νὰ ἐπιταχύνω τὸν γάμον μου, καὶ ν' ἀποφύγω ἀποσυρόμενος εἰς τὰ ἴδια, ὅλας ταύτας τὰς οἰκιακὰς δυσαρτείας.

Τὸ ἀτμόπλοιον τῆς Κοπεναγῆς μᾶς ἔφερε τὴν συνείνεσιν τὴν ὁποίαν ἐπεριμένομεν· ὁ πατήρ τῆς Καρολίνης δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἡ μήτηρ μ' ἐγραψεν ἐπιστολὴν φιλόφρονα, τόσο φιλόφρονα ὥστ' ἔμεινα ἐκστατικός. Ἀλλὰ δὲν ἐλησμόνει καὶ τῆς θυγατρὸς της τὰ προτερήματα, καὶ μ' ἐβύγχαρεν ὅτι ἐνυμφευόμην νέαν ἣτις ἦτον τὸ ἀνθος τοῦ γυναικείου φύλου.

Ἡ Καρολίνα ἀνεχώρησε, καὶ ἐγὼ ἔμεινα μόνος,

βυθισμένος εἰς σκέψεις γεννηθείσας ἀπὸ τὴν νέαν θεῖον μου. Ἡ νέα αὕτη, ἔλεγον κατ' ἑμαυτόν, εἶναι ὠραία, καὶ ἡ καὶ με ἀγαπᾷ· τί ἄλλο θέλω; ἀλλὰ συγχρόνως μ' ἐφαίνετο παραδοξὸς ἡ ἀνατροφή της, καὶ ἡ φροντίς τὴν ὁποίαν κατεβαλὼν οἱ γονεῖς της εἰς τὸ νὰ διδάγῃ μαθήματα ἀπλῆς τέρφως, ἐνῶ ἦτον ἀκαθάρτα κατ' ὅλα τὰ ἄλλα. Αἱ ἐπιστολαὶ της καὶ μ' ἐλύπουν καὶ με παρώτρυνον. Ἐπὶ ζωῆς μου δὲν εἶχον ἰδεῖ τοιοῦτον ἀσχημον χαρακτήρα καὶ τοιαύτην ἀνερθρογορίαν· ἐκτός δὲ τούτου ἦσαν γυμναί πάσης ἰδέας. Τὸ περιειγότερον ἂν ὅσα μ' ἐγραψεν ἦτον ὅτι ὁ σκυλὸς μου Πιστος ἔμεινε πλησίον της· τὸν σκυλὸν τοῦτον δωρηθέντα μοι ὑπὸ τοῦ ἀποθανόντος ἀδελφοῦ μου ἡγάπων παραπολὺ, καὶ ἡ Καρολίνα τὸν εἶχε συμπαράλαβει ὅταν τὴν συνώδευσε εἰς τὸ ἀτμόπλοιον. Εἰς τὴν περικοπὴν ταύτην τῆς ἐπιστολῆς της ἀπεκρίθη διὰ φράσεων ὅχι πολὺ ἀπνευματωδῶν· τὴν ἔλεγον ὅτι ὁ σκυλὸς μου ἦτον εὐτυχέστερός μου, καὶ ὅτι ἀντεπροσώπευε παρ' αὐτῇ τὸ σύμβολον τῆς πίστεως.

Μετὰ τινος ἡμέρας ἐνῶ ἡτοιμαζόμην νὰ ὑπάγω πρὸς αὐτήν, μ' ἐπεσκέφθη ἀρχαῖός τις φίλος μου, Ἀντώνιος Β... ὀνομαζόμενος. Με διηγήθη ὅτι ἐγνώριζαν ἤδη, ὅτι διωρίσθη εἰς θέσιν ἀξιόλογον εἰς Φιονίαν, καὶ ἐπρόσθετεν ὅτι ἦλθεν ἐπίτηδες εἰς Δοδεραῦν διὰ νὰ συνομιλήσῃ μετ' ἐμοῦ.

— Ἀγαπητὴ μου φίλε, ἐξηκολούθησεν ἦλθα' νὰ σ' ἐκμυστηρευθῶ τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς μου· σ' ἐκλέγω ὑπουργὸν πληρεξουσίου μου.

— Καὶ περὶ τίνος πρόκειται;

— Ἐνόησες ἴσως, ἀπεκρίθη πλησιάζας εἰς παρὰ θυρον διὰ νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴν του, ὅτι πρόκειται περὶ ὑποθέσεως ἐρωτικῆς. Πόσον σὲ μακαρίζω! μετ' ὀλίγον θὰ βλέπῃς κατ' ἡμέραν τὴν νέαν τὴν ὁποίαν λατρεύω· εἰς ἀρραβωνισμένον μετ' τὴν Καρολίαν Χ... καὶ ὁ ἐδικός μου νοῦς εἶναι ὅλος εἰς τὴν ἀδελφὴν της Μαῖαν.

— Πῶς! εἰς τὴν Μαῖαν, ἣτις δὲν εἶναι οὐτ' εὐμορφος, οὐτε... νέα, ἂν δὲν λανθάνωμαι, τὴν ὁποίαν παρήτησεν ἐκεῖνος ὅστις ἐμελλε νὰ τὴν στεφανωθῇ.

— Ποῖος σὲ εἶπεν αὐτὰ τὰ παραμύθια; ἀνερώνησεν ὀργίλως. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον καταπραυνθείς, δὲν εἶναι νέα, λέγεις; ἐπρόσθετε· μόλις εἶναι δύο ἔτη μεγαλύτερα τῆς ἀδελφῆς της. Δὲν εἶν' εὐμορφος! πλὴν ἡ λέξις αὕτη δὲν ἀρκεῖ νὰ σὲ δώσῃ καὶ ἀμυδρὰν ἰδέαν τοῦ καλλοῦς της· τὴν ἀφῆκεν ἐκεῖνος ὅστις ἐμελλε νὰ τὴν στεφανωθῇ. Ἦτον μωρός καὶ δὲν ἤξευρε νὰ φυλάξῃ τὸν μαργαρίτην τὸν ὁποῖον ἐκράτει εἰς χεῖράς του! Ἀλλ' ἴσα ἴσα αὕτη ἡ περίστασις μ' ἐκάμε ν' ἀγαπήσω περισσότερο τὴν Μαῖαν. Φρονῶ ὅτι ἡγάπα τὸν νέον ἐκεῖνον, ἂν καὶ μ' ἐφάνη πάντοτε ὅτι τὸν μετεχειρίζετο μᾶλλον ὡς ἀδελφὸν ἢ ὡς ἐραστὴν. Ἀς ὑποθέσωμεν ὅμως ὅτι δὲν τὸν ἡγάπα· πόσαι νέαι εἰς τὴν θέσιν της θὰ ἐδείκνυνται τοιαύτην εὐσυνειδησίαν; Ἐγὼ τὴν ἡγάπων πρὸ πολλοῦ κρυφίως, καὶ παρ' ὀλίγον νὰ τρελαθῶ ἀπὸ τὴν χαρὰν μου ὅταν ἔμαθα ὅτι ἐγάλασαν οἱ ἀρραβωνεῖς της.

— Καὶ ποῦ τὴν ἐγνώρισες;

— Εἰς Στοκόλμην ὅπου ἡ μήτηρ μου διέτριψε

πολλὰ ἔτη. Ἐσύχναζα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θεοῦ τῆς Μαίας. Ἄ! τί ἄνθρωπος! καὶ ὁποία οἰκία!

— Καὶ ὅμως, ἐπανελάβον, δὲν θ' ἀπεφάσιζα νὰ ὑπανδρευθῶ μὲ νέαν ἢ ὁποία εἶχεν ἀρράβωνιστικόν.

— Εἰς τὴν Δανίαν, ἀπεκρίθη, εἶναι πιθανόν, ἀλλ' εἰς τὴν Σουηδίαν δὲν εἶναι τὸ αὐτό. Εἶμαι βέβαιος ὅτι μεταξὺ τῆς Μαίας καὶ τοῦ ἀρράβωνιστικοῦ τῆς ἐπεκράτησε πάντοτε μεγίστη κοσμιότης.

— Ἐν τοσούτῳ τὴν ἐρανέρωσες τὸν ἔρωτά σου;

— Ὡ θεὸς μου! ὅχι, δὲν ἐτόλμησα ποτέ. Ἐπροσπάθησα μόνον νὰ κάμω νὰ τὸν ἐννοήσῃ, πλὴν δὲν ἤξεύρω ἂν τὸ κατώρθωσα.

— Εἰς τί λοιπὸν δύναμαι νὰ σέ χρησιμεύσω;

— Νὰ ἐπαγρυπνῇς τοῦτον τὸν θησαυρόν, νὰ μὲ εἰδοποιῇς τὰ περὶ αὐτὸν διατρέχοντα, καὶ ἂν θέλῃς νὰ μὲ κάμῃς μεγάλην χάριν, νὰ ἐκλέξῃς ὥραν ἀρμόδιαν νὰ προσφέρῃς τὸ ὄνομά μου, καὶ ἂν τὸ ἀκούσῃ μ' εὐχαρίστησιν, νὰ ἐγχειρίσῃς εἰς αὐτὴν τοῦτο τὸ γράμμα. Ἀδιάφορον ἂν ἡ χρονολογία τοῦ θὰ εἶναι παλαιά, ὅταν τὸ ἐγχειρίσῃς τὰ αἰσθήματά μου δὲν θ' ἀλλάξουν ποτέ· θὰ εἶναι τὰ αὐτὰ μέχρι τοῦ τάφου.

Ἐπεσχέθην ὅ,τι ἐζήτηι μὲ τόντον ἐνθουσιασμόν, καὶ ἐχωρίσθημεν. Περιφερόμενος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ ἀτμοπλοίου, ἐσύγκρινον τὰ αἰσθήματα τὰ ὁποῖα ἡ Μαία ἐνέπνευσεν εἰς τὸν φίλον μου μὲ τὰ ἰδικά μου, τὰ πρὸς τὴν Καρολίαν. Παράδοξον, ἔλεγον κατ' ἐμαυτὸν, τὸ αἰσθημα τὸ ὁποῖον ὀνομάζομεν ἔρωτα. Φαίνεται ὅτι καθὼς αἱ δάφναι, τὸσφ ζωηρότερον ἀναπτύσσεται ὅσφ εἰς τὰς ἀρχὰς εἶναι συνεσταλμένον. Ἀνέγνωσα, δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῦ, ὅτι τὰ κλαδία τοῦ ἔρωτος πρέπει νὰ ποτίζωνται μὲ δάκρυα, ὡς τὰ τῆς ἐλευθερίας μὲ αἷμα. Μακάριος ὁ τρέφων τοιοῦτον αἰσθημα εἰς τὴν καρδίαν! ὅσφ ἀδύνατος καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐλπίς του, πάλιν ἀρχεῖ νὰ τὸν ζωογονῇ. Ἀλλ' ἡ ὑπανδρεία δύναται νὰ εὐτυχῇ καὶ ἀνευ τοῦ πάθους τούτου· καὶ ταῦτα σκεπτόμενος ἔρθασα εἰς Κοπενάγην καὶ ἀπέβην εὐθὺς εἰς τὴν ξηράν.

Β'.

Περὶ μεσημβρίαν παρουσιάσθην εἰς τὴν κατοικίαν τῆς μητρός μου. Κάνεις δὲν ἐγνώριζε τὴν ἀφίξίν μου. Ὑπηρέτης τις μὲ ὠδήγησεν εἰς θάλαμον ἀρκετὰ εὐπρεπῆ, ὅπου ἶδον πρῶτον τὸν Πιστόν μου ὄρθιον εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ θαλάμου. Ἐδραμον πρὸς αὐτόν, καὶ φαντάσθητε τὴν ἐκστασίν μου ἢ μᾶλλον τὴν φρίκην μου, ὅταν παρετήρησα ὅτι ἦτον νεκρὸς καὶ τεταριγυμένος. Συγχρόνως ἠνοιχθῇ ἡ θύρα, καὶ ἡ Καρολίνα ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας μου ἀφήσασα φωνὴν χαρᾶς καὶ καλέσασα τὴν μητέρα τῆς. Γυνή τις νέα ἔτι καὶ κομποπρεπῆς ἦλθε πρὸς ἐμέ, μὲ ἡσπάζθη ὡς νὰ ἦμην υἱὸς τῆς, καὶ μ' ἐπροσκάλεσε νὰ μεταβῶ εἰς τὴν αἴθουσαν· ἀλλὰ πρὶν τὴν ἀκολουθήσω ἐῤῥίψα καὶ νέον βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀτυχοῦς Πιστοῦ μου.

— Ἄ! ἀνεφώνησεν ἡ Καρολίνα, ἐκλαυσα τὸν θά-

νατον τοῦ σκύλου σου· δὲν σ' ἔγραφα ὅμως τίποτε διὰ νὰ τὸν ἰδῇς ἔξαρνα μόνος σου. Δὲν εἶναι θαύμασια βαλσαμωμένος; φαίνεται ζωντανός.

Ἐπροσποιήθην ὅσον ἐδυνήθην καλῆτερον τὴν λύπην τὴν ὁποίαν μ' ἐπροξένησεν ἡ ἀφυῆς αὐτὴ ἰδέα, καὶ μετέβην εἰς τὴν αἴθουσαν ὅπου ῥῖξῃσεν ἡ δυσαρέσκεία μου, ὅταν ἶδον τέσσαρας γυναῖκας παρουσιασθείσας μοι ὡς οἰκείας, αἵτινες ἡσυχολοῦντο εἰς τόσας ἐργασίας ῥαπτικάς, ὥστε ὁ ἀνακλιντήρ, ἡ τράπεζα, τὰ σκαμνία ἦσαν κατεσκευασμένα ἀπὸ πανία καὶ κουρέλια. Μετ' ὀλίγον ἠθέλητα νὰ ἀναχωρήσω, ἀλλὰ μ' ἐπροσκάλεσαν νὰ μείνω εἰς τὸ γεῦμα. Ἐν τοσούτῳ ἦλθε καὶ ὁ μέλλων πενθερός μου ὅστις, χαιρετίσας με μὲ σεμνοπρέπειαν, μ' ἀπέτεινε λόγους εὐγενεῖς, καὶ ἐπροχώρησεν εἰς ἄλλας ὁμιλίαις. Μετ' ὀλίγον ἐστρώθη καὶ ἡ τράπεζα, μὲ δυσκολίαν ὅμως καὶ ἀταξίαν αἵτινες μ' ἐφάνησαν κακὰ προμηνύματα. Ἀλλὰ περὶ τὸ τέλος τοῦ γεύματος ὁ πενθερός μου ἀπεμάκρυνε τὰς μικράς μου ταύτας δυσαρεσκείας, πρᾶτεινας πρόποσιν εἰς ὑγείαν μου μὲ λέξεις ὅσον ἐνδέχεται φιλοφρονητικὰς· ἡ δὲ Καρολίνα μ' ἐπρόσφερε καρὲν οὐτινος τὸ χρῶμα καὶ ἡ ὁσμὴ ἐκλόνησεν τὴν γενναϊότητά τοῦ στομάχου μου. Ὅταν ὁ πενθερός μου ἀνεχώρησεν ἤτοιμάσθην νὰ τὸν μιμηθῶ· ἀλλ' ἡ πενθερά μου καὶ ἡ κόρη τῆς μὲ παρεκάλεσαν τόσφ ἐπιμόνως νὰ μείνω μετ' αὐτῶν τὴν πρώτην ἐκείνην ἐσπέραν, ὥστε ἠναγκάσθην νὰ ἐνδώσω καὶ πάλιν. Μ' ἐξέταζον περὶ τῶν ταξειδίων μου, περὶ τῶν πόλεων τὰς ὁποίας ἶδον, ἐγὼ δὲ ἐπροσπάθουν νὰ καταστήσω τὰς διηγήσεις μου ὅσφ δυνατόν εὐαρεστοτέρας· ἀλλ' ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν περὶ τὸ μέσον τῶν φράσεών μου διεκοπτόμην ἀπὸ τὰς φιλοπόνους κυρίας.

— Εἰς τὸν Θεόν σου, Αἰκατερίνα, ἔλεγεν ἡ μία, πρόσσεξε, ἡ χειρὶς αὐτὴ εἶναι πολλὰ κοντὴ.

— Ποῖος τὸ εἶπεν; εἶναι ἴση μὲ τὴν ἄλλην.

Καὶ ἰδοὺ μεγίστη συζήτησις, καὶ ἐρωταπόκρισις, καὶ κοπταραπτολογία!

Ἀλλη τις ἀνεφώνει.

— Κυρία . . . δὲν ἔχω πλέον γαϊτάνια.

— Καρολίνα, δός με μίαν βελόνην.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐστρέφοντο πρὸς ἐμέ καὶ μ' ἐζήτουν συγγνώμην διὰ τὴν διακοπὴν ταύτην· καὶ ὅμως μετ' ὀλίγον ἰδοὺ καὶ νέαι συζητήσεις διὰ τὰς διπλὰς ὑποκαμίσου καὶ διὰ τὰ φύλλα ἐσθῆτος. Τέλος ἡ ὥρα τοῦ τείου ἔρθασε, καὶ σκιρτῶν ἀπὸ χαρὰν ἤκουον, τὸ σύριγμα τοῦ καχλάζοντος ὕδατος τὸ ὁποῖον μ' ἐφαίνετο ἀρμονικώτερον τῆς φλυαρίας τῶν ῥαπτριῶν. Δόξα τῷ Θεῷ! εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, μετ' ὀλίγον θὰ λυτρωθῶ. Ἀλλ' ἐνῶ ἡ Καρολίνα ἐσηκώθη διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ τείον, ἡ μήτηρ εἶπε πρὸς αὐτήν·

— Ἐπειδὴ ἐκαλοδουλεύσαμεν ὅλην τὴν ἡμέραν ἔχομεν δικαίωμα ἀμοιβῆς. Τραγώδησέ μας λοιπὸν κἀνὲν τραγῳδίον τοῦ θεάτρου· ἡξεύρεις πόσον μὲ ἀρέσουν.

Ἡ Καρολίνα ἐπλησίασεν εἰς τὸ κύμβαλον, καὶ ἔψαλε τραγῳδίον τὸ ὁποῖον ἦτον ἀληθινὴ τραγωδία. Τὸ κάχλασμα ἐν τοσούτῳ δὲν ἤκούετο πλέον, καὶ κατεδικάσθημεν νὰ πῶμεν νερὸν χλιαρὸν καὶ

άνοστον ὡς καθάρσιον. Ὄταν τέλος πάντων αἱ τέσσαρες φίλαι τῆς Καρολίνης ἐδίπλωσαν τὰ πανία των, ἐκαλόθεσαν τὰς βελόνας, τὰ ψαλίδια, τὰ μέτρα των, τὸ μεσονύκτιον εἶχε παρελθεῖ, καὶ λόγος ἔγινε πῶς νὰ ἐπιστρέψωσι τόσον ἄργα εἰς τὰς οἰκίας των.

— Μὴν ἀνησυχεῖτε, εἶπεν ἡ Καρολίνα· ὁ ἀρράβωνιστικὸς μου εἶν' εὐγενικώτατος, καὶ εὐχαρίστως σὰς συνοδεύει.

Ἐνύσταζον, ἤμην ἀποκαμωμένος, καὶ ἡ πρότασις δὲν μ' ἐφάνη πολλὰ δελεαστική· ἀλλὰ πῶς νὰ τὴν ἀποφύγω; Ἀνέλαβον λοιπὸν τὰς δυνάμεις μου, καὶ συνώδευσα καὶ τὰς τέσσαρας αὐτὰς κυρίας, αἵτινες, πρὸς τελείαν συμπλήρωσιν τῆς εὐτυχίας μου, κατώκουν εἰς τὰς τέσσαρας ἄκρας τῆς πόλεως. Ὄταν ἐφθата εἰς τὴν οἰκίαν μου ἐσήμαινον ὦραι τρεῖς.

Τοιαύτη ὡς ἐγγιστὰ ἡ ἀκριβὴς εἰκὼν τοῦ καθημερινοῦ βίου τῆς πινθερικῆς μου οἰκογενείας. Αἰωνίως ἡ αὐτὴ ἀταξία, ὁ αὐτὸς θόρυβος, ἡ αὐτὴ ἐκθεσις ὑποκαμίσεων καὶ ἐσθῆτων, ὡς νὰ μὴν εἶχον τί ἄλλο νὰ κάμωσιν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον εἰμὴ νὰ ἐνασχολῶνται εἰς στολίδια καὶ ῥαπτικήν. Ὁ κύριος X... ἐλεινολόγει σιωπηλῶς τὴν κατάστασιν τῆς οἰκίας του, μὴ λέγων λόγια μάταια καὶ ἀποφεύγων τὸ νὰ ὀργισθῇ· ὅτῃς ὅμως ἐξέφραζε θέλησιν, δὲν ὑπεχώρει πλέον. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἀπεφάσισα νὰ μὴ συχνάζω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτὴν πλὴν καθ' ὅσον τὸ ἀπῆται ὁ τίτλος τοῦ μνηστῆρος· καὶ εἰσπρηχόμην μὲν πλήρης ἀηδίας, ἐξηρχόμην δὲ πλήρης θλίψεως. Οὐδὲ μίαν ἰδέαν λογικὴν δὲν ἤκουε ἐκεῖ. Μόλις δὲ ἀνεχώρουν καὶ ἔτρεχον μὲ σπουδὴν ν' ἀσχοληθῶ εἰς τὰς ὑποθέσεις μου.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ἔφερα εἰσιτήριά τινα τοῦ θεάτρου, μέρος μὲν διὰ νὰ προμηθεύσω ἀφορμὴν τέρψεως πρὸς τὴν Καρολίαν καὶ τὴν μητέρα της, μέρος δὲ διὰ ν' ἀπαλλαχθῶ, μίαν ἐσπέραν τοῦλάχιστον, τῆς ὀχληρᾶς παρουσίας τῶν τεσσάρων μαζ ῥαπτριῶν· φαίνεται ὅμως ὅτι κακὸς τις δαίμων ἔχαιρε διαταράττων τὰ τῆς οἰκίας ἐκείνης. Ἐπρόκειτο νὰ γευθῶμεν ἐνωρίτερον διὰ νὰ εὐρωμεν θέσεις εἰς τὸ θέατρον· ἀλλ' ἡ γαλῆ καὶ ἡ μάγειρος συνώμοσαν νὰ μᾶς ἀφήσωσι νηστικοὺς· διότι μέρος τῶν φαγητῶν ἐκάη, καὶ μέρος ἤρπᾳ ἀπὸ τὸ ἀδιδάγον ζῶον, ὥστ' ἐσηκώθημεν ἀπὸ τὴν τράπεζαν χωρὶς νὰ φάγωμεν τίποτε. Πλὴν τοῦτου, ἠναγκάσθην νὰ παρασταθῶ καὶ εἰς μικρὰν λογομαχίαν. Ὁ κύριος X... εἶπεν ὅτι ἡ πρωτότοκος θυγάτηρ του ἐμελλε νὰ ἔλθῃ τὴν ἀνοιξιν, καὶ ὅτι θ' ἀνελάμβανε τὰ πρῶτα δωμάτια της καὶ τὴν διεύθυνσιν τῆς οἰκίας.

— Να', ἀπεκρίθη παρωργισμένη ἡ σύζυγός του· ἀνάθεσε τὴν διεύθυνσιν εἰς τὴν Μαίαν ἡ ὁποία δὲν ἔχει κανέν τῶν προτερημάτων τῆς Καρολίνης· θὰ τὸ διορθώσης.

— Ποῖα προτερήματα ἐννοεῖς! ἀνέκραξεν ὁ κύριος X... Εἰς τὸ ἀνάθεμα ὅλα σου τὰ προτερήματα ὅσα δὲν συντελοῦν εἰς τὸ νὰ καταστήσουν ὀλίγον εὐχάριστον τὴν ζωὴν! Παραδειγμα ἡ ὥραία τῆς Καρολίνης ἀνατροφή ἡ ὁποία διδεται σήμερον εἰς τὰς νέας. Δὲν ἔπρεπε νὰ δμυλῆσω κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐμπροσθὲν τοῦ ἀρράβωνιστικοῦ της· ἀλλ' εἶναι

λυπηρὸν νὰ βλέπη τις ὁποῖα μαθήματα δίδονται εἰς αὐτάς, καὶ εἰς τί κατατρέβουν τὸν καιρὸν των· τὰς διδάσκουν εἰς τὰ σχολεῖα γεωγραφίαν, ἱστορίαν, ξένας γλώσσας, καὶ τί ἄλλο, ὁ θεὸς τὸ ἤξεύρει, ἀλλὰ δὲν γνωρίζουν οὔτε τὸν οὐρανόν, οὔτε τὴν γῆν, οὔτε τὴν Γραφὴν, οὔτε τὴν μυθολογίαν· μισοῦλίζουν γαλλικὰ καὶ γερμανικὰ, καὶ δὲν εἰν' ἄξια νὰ ἐννοήσουν βιβλίον γραμμένον εἰς τὴν γλώσσάν των. Ἐνθυμεῖται ὁποῖους ἐπαίνους ἔκαμες μίαν ἡμέραν εἰς τὴν εὐφυίαν καὶ τὴν φιλοκαλίαν τῆς Καρολίνης, ἐνῶ παρατηροῦσα τὸ ὠραῖον σύμπλεγμα τοῦ Θεουάλδσεν, τὸ ὁποῖον περιστάνει τὸν Δία καὶ τὸν Γανυμήδην, μᾶς εἶπεν ὅτι ὁ νέος ἦτον τοῦ Ναπολέοντος ὁ υἱός; Αἱ φιληνάδες της τὸ ἐπεκύρωσαν καὶ ὅλοι ἤρχισαν νὰ κλαίουν.

Ἡ μήτηρ τῆς Καρολίνης ἠτοιμάζετο ν' ἀποκριθῇ, ὅταν γραμματοκομιστὴς εἰσελθὼν μᾶς εἶπε κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ τόπου· « μὲ ταῖς ὑγείαις σας » Ἀλλὰ τοιαύτη εὐχὴ τὴν ὥραν ἐκείνην δὲν ἦτον πικρὰ εἰρωνεία; Μετ' αὐτὴν δὲ ἐνεχείρισε πρὸς τὸν κύριον X... ἐπιστολήν, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάγνωσις ἐφαίδρυνε τὸ συνωφευμένον μέτωπόν του.

— Εἶναι τῆς Μαίας, εἶπεν· ἐρχεται ἀφ' αὐτῆς τὴν ἀνοιξιν.

Καὶ σηκωθείς ἀπὸ τὴν τράπεζαν, ἀπέτεινε πρὸς μὲν τὴν γυναῖκα φιλόφρανας, πρὸς δὲ τὴν θυγατέρα τοῦ δικαιολογητικὰς φράσεις, καὶ μετὰ ταῦτα διευθύνθημεν εἰς τὸ θέατρον, ὅπου ἡ παράστασις εἶχεν ἀρχίσει πρὸ πολλοῦ. Ἀφοῦ, μετὰ πολλὴν δυσκολίαν, εὗρήκα ὅσω θέσεις διὰ τὴν Καρολίαν καὶ τὴν μητέρα της, ἦλθον πρὸς τὸν κύριον X... ὅστις μὲ εἶχε προσκαλέσει νὰ ἀναπληρώσωμεν εἰς ξενοδοχεῖον τὸ κατὶν καὶ γαλεοφαγωθὲν γεῦμά μας. Εἰσῆλθόμεν εἰς ἰδιαιτέρον δωμάτιον, ἐζήτησε ριζὴν οἴνου καμπανίτου, κ' ἐφέρθη πρὸς ἐμὲ μὲ παρόρησιν τῆς ὁποίας δὲν μὲ εἶχε δώσει ἕως τότε τοιαῦτα δείγματα.

— Χρεωστῶ, μὲ εἶπε, νὰ σὲ ζητήσω συγγνώμην, διότι δὲν ἀπεκρίθην εἰς τὸ γράμμα διὰ τοῦ ὁποίου μ' ἐζήτης τὴν συγκατάθεσίν μου· ἡ σύζυγός μου ἤθελε νὰ σ' ἀπαντήσωμεν ἀμέσως, καὶ δὲν ἤξεύρω τί μ' ἐμπόδιζε νὰ μιμηθῶ τὸ παράδειγμα της. Πρέπει νὰ σὲ τὸ ὁμολογήσω· αἰσθάνομαι ὅτι φέρομαι ἀδίκως πρὸς τὴν κόρην μου αὐτήν· ἡ προτίμησίς μου διὰ τὴν πρώτην μου γυναῖκα καὶ τὴν κόρην ἡ ὁποία τὴν ὁμοιάζει, μ' ἔκαμε νὰ παραμελήσω τὴν ἀνατροφὴν τῆς δευτέρας θυγατρὸς μου· ἡ φύσις ὅμως ἐστάθη δικαιωτέρα μου· διότι ἡ Καρολίνα εἶναι καλὴ νέα, καὶ συζῶσα μὲ ἄνθρωπον ὡς σὺ, ἐλπίζω ὅτι θὰ κατασταθῇ ἀξιόλογος σύζυγος. Ἀφοῦ σὲ ἶσα ἐκ τοῦ πλησίον σ' ἐκτιμῶ παραπολύ· αἰσθάνομαι ὅτι σὲ ἀγαπῶ ὡς υἱόν μου, καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ συγχωρήσῃς τὴν ψυχρότητα μὲ τὴν ὁποίαν σ' ἐδέχθην κατ' ἀρχάς. Ἐκτός τούτου αἰσθάνεται μεγίστην παρηγορίαν ἡ ψυχὴ μου ὅταν συλλογίζωμαι ὅτι, ὅταν ἀποθάνω, ἡ ἀγαπητὴ μου Μαία θὰ σ' ἔχῃ ὁδελφόν, προστάτην ὅστις θ' ἀναπληρώσῃ τὸν πατέρα ὁ ὁποῖος τὴν ἀγαπᾷ τόσο.

Ταῦτα εἰπὼν ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν

του, καὶ μετ' ὀλίγον ἀνασύρας τὸ ὠρολόγιόν του, — Καίρως, μέ εἶπε, νὰ ὑπάγωμεν νὰ εὐρώμεν τὰς κυρίας.

Καὶ ἐσηκώθη.

Ἡ ὁμιλία αὐτὴ μὲ ὠφέλησεν ἡγάπησα ἔτι μᾶλλον τὸν μέλλοντα πενθερόν μου· ἡ συναναστροφή του μὲ ἤρεσκε, καὶ ἡ πρὸς ἐμέ ἐμπιστοσύνη του εἰλκυσε τὴν εὐγνωμοσύνην μου. Ἀφ' ἑτέρου, ὁ χαρακτήρ τῆς Καρολίνης μοὶ ἀπῆρεσκεν ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ καὶ ὁμῶς εἶχε τὴν καρδίαν τόσῳ ἀγαθῇ, ἐφαίνετο ὅτι μὲ ἀγαπᾷ τότῳ περιπαθῶς, ὥστε δὲν ἐτόλμων νὰ συλλάβω καὶ ἰδεῖν διαλύτως τοῦ δεσμοῦ μὲ τὸν ὁποῖον περιεβέβηεν τότῳ κατεσπευσμένως. Πολλαὶ περιστάσεις ἀνέβαλον ἐξ ἀνάγκης τὸν γάμον μου, καὶ ἐν τοσούτῳ ἠθέλησα νὰ μεταχειρισθῶ τὸν καιρὸν εἰς τὸ νὰ δώσω μαθήματά τινα πρὸς τὴν Καρολίαν· ἀλλ' ἡ συνήθης ἀσυμφωνία, αἱ ἐπισκέψεις τῶν γειτόνων, ἡ ματαία κατανάλωσις τοῦ χρόνου, παρενέβαλλον μυρία ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν μου. Ἐπερίμενα μὲ ἀόριστόν τινα ἐλπίδα καὶ ἀνησυχίαν τὴν ἔλευσιν τῆς Μαΐας. Ἴσως θὰ ἔφερεν ὡτυχῇ τινα μεταβολὴν εἰς τὰ τῆς οἰκογενείας ἐκείνης· ἴσως ἦτον, ὡς μ' ἔλεγον, διαθέσεως μελαγχολικῆς, καὶ ἐγὼ δὲν ἤσθάνομην πλέον ἑμαυτὸν εἰς κατάστασιν νὰ παρηγορήσω κἄμμίαν λύπην. Ἀλλ' ὅ,τι καὶ ἂν ἦτον, μ' ἐφαίνετο ἀδύνατον νὰ ἐπαυξήσωσιν ἡ ἀηδία καὶ αἱ δυσταρέσκαι τὰς ὁποίας ἐδοκίμαζον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παρήλθεν ὁ χειμὼν, καὶ ἐπανῆλθεν ἡ ἀνοιξὶς μὲ ἄνθη, μὲ χελιδόνας, μὲ κορυθαλοὺς, μὲ τὸν Μαῖον καὶ μὲ τὴν Μαΐαν.

Γ'.

Διέτριψα ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν ἐξοχὴν ὅταν ἐπέστρεψα εἰς Κοπενάγην ἐπισκέφθη τὴν μηστὴν μου, ἣτις, μετὰ τινὰς ματαίας ὁμιλίας, μέ εἶπεν ὅτι ἐβόσκειν ἐκ Σουηδίας ἡ ἀδελφὴ τῆς, καὶ ὅτι ἠθέλει νὰ μὲ παρουσιάσῃ εἰς αὐτήν. Ἀνέβημεν μίαν κλίμακα, ἤνοιξε τὴν θύραν θαλάμου τινὸς, ὅπου μ' ἐφάνη ὅτι εὐρέθηεν ἐντὸς ἄλλης ἀτμοσφαίρας. Ὅλα ἦταν τοσοῦτῳ τακτοποιημένα καὶ τοσοῦτον εὐτρέπῃ ὥς ἐμαγεύθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου. Γυνὴ τις ἐκάθητο πλησίον τραπέζης γράφουσα μὲ πολλὴν προσοχήν.

— Μαῖα! ἀνεφώνησεν ἡ Καρολίνα, ἰδοὺ ὁ ἀρρεβωνιστικός μου.

Ἡ Μαῖα ἐσηκώθη καὶ ἦλθε πρὸς ἡμᾶς. Ἄ! πόσον ἦτον ὁμοία μ' ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶχον πλάσει κατὰ φαντασίαν. Ἦτον νέα, μικρόσωμος, εὐχαρις, κομψοτάτη, ζωηρὰ καὶ ὑψηλὴ ὡς παιδίον. Τὴν ἐζήτησα συγγνώμην διότι διετάραξα τὴν ἐργασίαν τῆς, καὶ μὲ ἀπεκρίθη μὲ φωνὴν γλυκεῖαν καὶ εὐηχον, διαπεράσασαν καὶ αὐτὰ τὰ ἔγκατα τῆς καρδίας μου.

— Ἄ! κύριε, τὸ ταχυδρομεῖον ἀναχωρεῖ αὐρion, καὶ θὰ γράψω εἰς τὴν πατρίδα μου . . . εἰς τὴν πατρίδα μου, ὅχι λανθάνομαι, ἐξηκολούθησε σφίγξας φιλοστόργως τὴν χεῖρα τῆς Καρολίνης, ἡ πατρίς μου εἰν' ἐδῶ.

Ἐμείνα ὅλην τὴν ἑσπέραν ἐκείνην πλησίον τῆς χω-

ρὴς νὰ πύτω τοῦ νὰ τὴν παρατηρῶ, τοῦ νὰ θαυμάζω τὸ πνευματικόν καὶ ἔμπρον ἅμα δὲ καὶ γλυκὺ καὶ περισκεπτικὸν τῆς φυσιογνωμίας τῆς. Ναὶ μὲν τὸ κάλλος τῆς δὲν ἦτον εὐρυθμον, ἀλλὰ βεβαίως δὲν ὑπῆρξε πρότωπον ἄλλο ὁρροσπερότερον καὶ θαυμάσιον· ὡμοιάζειν ἄνθος πρὸ μικροῦ ἀνοιχθέν. Οἱ γλαυκοὶ ὀφθαλμοί τῆς δὲν ἦσαν μὲν μεγάλοι, τὸ βλέμμα τῆς ὁμῶς ἦτον ὡς ἀκτὶς θεῖα· τὸ μικρὸν τῆς στόμα εἶχεν ἔκφρασιν οὐρανίαν, καὶ τὰ χεῖλη τῆς ἀνοιγόμενα ἐπεδείκνυσον δύο σειρὰς μαργαρίτων. Ἐπὶ τοῦ πλατείως καὶ στιλπνοῦ μετώπου τῆς ἐχωρίζετο εἰς δύο διαδήματα ἡ λαμπρὰ κόμη τῆς. Ποτὲ μου δὲν εἶχον ἰδεῖ τοιοῦτον ἀστραπηδόλον χρῶμα, λευκότητα τοιοῦτῳ καθαρὰν ἠνωμένην μὲ τοιοῦτους γλυκεῖς χρωματισμούς. Δὲν ἀπέκαμνον ἀτενίζων αὐτήν, καὶ ὅταν ἀνεχώρησα κατειχόμεν ὅλος ἀπὸ εἶδος μαγείας.

Ἐκτοτε, ἡ ὄψις τῆς οἰκίας τοῦ κυρίου X. . . μετεβλήθη· τάξεις, γαλήνη διεδέχθησαν τὸν θόρυβον, τὴν ἀνησυχίαν ἣτινα μὲ εἶχον ἀπελπίσει. Ὅταν ἡ Μαῖα ἤρχετο ὅπου ἦταν ἡ μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς, ἡ συνδιαλέξις ἐλάμβανεν ἀμέσως χαρακτήρα ζωηρόν καὶ εὐάρεστον. Ὁ κύριος X. . . ὅστις πρὶν ἐδραπέτευε καθ' ἑσπέραν ἀπὸ τὴν οἰκίαν του, σήμερον ἔμενεν ὅλως εὐτυχῆς, καὶ ἐνίοτε ἔφερε καὶ φίλους μεθ' ἑαυτοῦ. Καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ μεταβολὴ ἔγεινε χωρὶς νὰ προκύβῃ ἡ ἐλαχίστη διαφωνία μεταξὺ τῆς μητρὸς καὶ τῆς θυγατρὸς. Διευθύνουσα τὴν οἰκίαν ἡ Μαῖα, ἀπέδιδεν εἰς τὴν μητέρα τῆς ὅλην τὴν τιμὴν τῆς καλῆς διευθύνσεως. Τὴν ἐσυμβουλεύετο μὲ πολὺ σέβας καὶ ἐφαίνετο ὅτι ὑπετάσσετο εἰς τὰς διαταγὰς τῆς. Καθ' ἑσπέρας, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν πατέρα τῆς, ἐκάθητο παρὰ τὸ κύμβαλόν τῆς, καὶ ἔφαλλεν, ὅχι ἤχους δυσκόλους ἐξαντλοῦντας τὴν ὑπομονὴν καὶ τῶν μᾶλλον φιλωδῶν, ἀλλ' ἁπλᾶ ἄσματα τῶν ὁποίων ὁμῶς ἡ ἐπαγωγὸς γλυκύτης ἦτον ἀνεκλάλητος. Μετὰ ταῦτα ἔβαλλεν εἰς τὸν τόπον τῆς τὴν Καρολίαν, καὶ ἐχειροκρότει προθύμως τοὺς ἀτελευτήτους ἤχους τῆς.

Δὲν ἦμην τόσον ἄπειρος ὥστε νὰ μὴ ἐννοῶ ὁποῖου εἶδους αἰσθήματα διήγειρεν εἰς τὴν καρδίαν μου· ἀλλ' ἐπὶ ζωῆς μου δὲν εἶχον δοκιμάσει τοιαῦτα, ποτὲ ἔρω, τόσῳ ἀληθῆς, τόσῳ βαθύρριζος δὲν εἶχεν ἐμφωλεύσει εἰς τὴν καρδίαν μου. Εἶχον πολλάκις περιγελάσει τινὰς οἰτινες δὲν ἐδύναντο νὰ νικήσωσι τὴν ὁρμὴν τοῦ πάθους των, καὶ ὁμῶς παρ' ὀλίγον νὰ πάθω ὅ,τι ἐπεριγέλασα. Ἐνίοτε, διὰ νὰ ἐνισχυθῶ μὲ νέον μέσον ἀντιστάσεως, ἐπροσπάθουν νὰ εὐρω ἐλλείψεις εἰς τὴν Μαῖαν· ἐνθυμούμην ὅ,τι μὲ εἶχεν εἰπεῖ ἡ ἀδελφὴ τῆς, ὅτι ἦτον ψυχρὰ καὶ ἐπλημένη· καὶ τωόντι, ἂν καὶ ἐφέρετο εὐπροσηγορώτατα πρὸς πάντας, εἶχε συνήθως πολλὴν περίσκεψιν. Ἀλλὰ καὶ ἄλλη ἀνησυχία μὲ ἔτηκεν· ἠθέλα νὰ πληροφορηθῶ ἂν ἡγάπησεν ἄλλοτε τὸν μηστῆρά τῆς καὶ ἂν σήμερον τὸν ἐπεπόθει. Μίαν τῶν ἡμερῶν μ' ἐφάνη ὅτι ἐπέτυχον τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος, παρευρεθεὶς κατὰ τύχην εἰς συνομιλίαν καθ' ἣν ἐπρόκειτο περὶ τούτου· οἱ γονεῖς τῆς τὴν ἐπέπληττον διότι ἐξηκολούθει νὰ ἔλῃ ἀλληλογραφίαν μὲ ἄνθρωπον ἀδικήσαντα αὐτήν.

— Δὲν μὲ ἀδίκησεν, ἀπεκρίθη ἡ Μαῖα, ἐξ ἐναντίας μ' ἔδωκεν ἀπόδειξιν ὑπολήψεως πρὸς ἐμέ. Δὲν ἤθελε νὰ μ' ἀπατήσῃ, δὲν ἤθελε νὰ δεχθῇ ἀπὸ ἐμὲ πίστιν εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἠμπόρει ν' ἀνταποκριθῇ, καὶ θὰ τὸν γνωρίζω χάριν ἐνόςω ὧς δι' αὐτὴν τοῦ τὴν εὐσυνειδησίαν.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ἡ Καρολίνα, εἰς τὸν ἡγάπας ὡς ἐγὼ ἀγαπῶ τὸν ἀρραβωνιστικόν μου (καὶ ταῦτα λέγουσα μ' ἐνηγκαλίσθη), δὲν θὰ τὸν παρήτεις τόσον εὐκόλως.

— Ὅσοι περισσότερον καὶ ἂν τὸν ἡγάπων, ἀπεκρίθη ἡ Μαῖα χαμηλώσασα τοὺς ὀφθαλμοὺς, τόσῳ θὰ ἐροδοῦμην μὴ τὸν καταστήσω δυστυχῆ.

— Καὶ διὰ τί, ἠρώτησεν ἡ Κυρία Χ. . . θὰ τὸν κατέσταινες δυστυχῆ; Ἦτον ἐπισήμως ἀρραβωνισμένος μὲ σέ, καὶ ἐπομένως ἐδύνατο νὰ τὸν ὑποχρεώσῃς νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποσχέσεις του. Θὰ ἔκαμνες τὰ πρὸς αὐτὸν χρέη σου, θὰ κατέκτας ἐκ νέου τὴν καρδίαν του, καὶ βέβαια δὲν θὰ ἦταν ἀξιολύπητος.

— Νὰ κατακτήσω ἐκ νέου τὴν καρδίαν του, νὰ ἐκπληρώσω τὰ χρέη μου! ὦ, ὄχι! εἰς τοιαύτας περιστάσεις εἶναι ἀδύνατον. Ἐπρεπε νὰ συνυποχρεωθῶμεν νὰ συμμερισθῶμεν τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι τὸ δυσκολώτερον. Νὰ δεχώμεθα ὁμῶς χωρὶς νὰ παραπανεθῶμεν τὰς συνεχεῖς συμφορὰς τοῦ βίου, ν' ἀπολαμβάνωμεν τὰς αὐτὰς εὐχαριστήσεις, νὰ μορφώνωμεν τὰς αὐτὰς ἐπιθυμίας, νὰ ὑποφέρωμεν τὰς αὐτὰς ἀδυναμίας ὅς εἰς τοῦ ἄλλου, καὶ νὰ ἐμπνεώμεθα ἀπὸ τὸ αὐτὸ αἶσθημα τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος, καὶ τῆς ὑπομονῆς, τοῦτο θὰ ἦτον ἀδύνατον ἀνευ ἀμοιβαίας εὐλικρινοῦς ἀγάπης.

Ἐπειτα, λαβοῦσα τὴν χεῖρα τῆς μητρός της καὶ ἀσπασθεῖσα αὐτὴν μετὰ δακρύων,

— Συγχώρησέ με, εἶπεν, εἰς ὁμιλῶ μὲ τὴν ζέσιν· δὲν ἠμπορῶ ὁμῶς νὰ βλέπω παραγνωριζόμενον, ἀδικούμενον τὸν Ἐννιγκ Φ. . .

— Τὸν ἀγαπᾷ, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, καὶ ἠσθάνθη ἀναδραῖζον τὸ αἷμά μου.

— Ἀκουσε, Μαῖα, εἶπεν ὁ κύριος Χ. . . κλίνας τὴν κεφαλὴν πρὸς αὐτὴν· δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐνθυμηθῶ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν χωρὶς νὰ συγκινηθῶ. Δὲν εἶμαι γέρον· ἰδὲ ὁμῶς τὴν ψαρὰν αὐτὴν κόμην· αὐτὸς τὴν ἐλεύκανεν.

— Ὁ πάτερ μου! ἀνέκραξεν ἡ Μαῖα ριφθεῖσα εἰς τὰς ἀγκάλας του, ὦ καλὲ μου πάτερ! ἐγὼ πταίω.

— Ὅχι, κόρη μου, δὲν πταίεις σὺ· ἐξ ἐναντίας ἐφάρθης πρεπόντως.

— Ἀ! δὲν ἠμπόρουν νὰ φερθῶ ἄλλως πῶς.

— Ἐλυπήθης ὁμῶς, ὁμολόγησέ το.

— Ναί, εἶναι ἀληθές, κατὰ πρῶτην προσβολὴν ματ' ὀλίγον ὁμῶς ἀνεγνώρισα, τὸ λέγω μ' ἐντροπὴν, ὅτι ἡ λύπη μου προήρχετο ἀπὸ τὴν προσβοληθεῖσαν ματαιοφροσύνην μου. Σήμερον ἐννοῶ ὅτι ἔγινε πρὸς καλὸν μου, κ' εὐχαριστῶ τὸν θεόν.

Δὲν τὸν ἀγαπᾷ, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν· ἀλλ' ἐνῶ ἐξήρχετο τοῦ θαλάμου ὁ πατήρ της ἐψιθύρισεν ἄτε-

νίζων αὐτὴν· Ἀ! ἡ ταλαίπωρος! νομίζω ὅτι τὸν ἀγαπᾷ ἀκόμη!

Κ' ἐγὼ κατετηκόμην ἀπὸ φρικτὴν ἀμηχανίαν. Νέα δέ τις περίστασις μὲ ἀπέδειξε μετὰ τινος ἡμέρας τὴν δύναμιν τῶν δεσμῶν οἵτινες περιέπλεξαν τὴν καρδίαν μου.

Δὲν εἶχον λησμονῆσαι τὴν πρὸς τὸν Κ. Ἀντώνιον Β. . . ὑπόσχεσίν μου· ἐφεύρισκον ὁμῶς αἰωνίας προφάσεις διὰ νὰ ἀναβάλω τὴν ἐκτέλεσιν, ἐνῶ ἀφ' ἐτέρου μὲ ἦτον τινόντι δύσκολον νὰ λάβω ἰδιαιτέραν συνέντευξιν μὲ τὴν Μαῖαν. Εἶχον ἐν τοσούτῳ προφέρει πολλάκις ἐνώπιόν της τὸ ὄνομα τοῦ φίλου μου, αὐτὴ δὲ τὸ εἶχεν ἀκούσει εὐχαρίστως, προσθέσασα καὶ ὅτι τὸν ἐνθυμεῖτο μ' εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν συμπάθειαν τὴν ὁποίαν ἐδειξε κατὰ τὴν τελευταίαν ἀσθένειαν τοῦ θείου της. Μίαν τῶν ἡμερῶν καθ' ἣν ἡ Καρολίνα ἐμελλε νὰ ὑπάγῃ εἰς περίπατον μετὰ τῆς μητρός της ἐκτὸς τῆς πόλεως, ἀπεφάσισα νὰ ὁμιλήσω τὴν ἀδελφὴν της περὶ τοῦ φρικτοῦ τούτου ἀντικειμένου· ἀλλὰ πῶς, ἀφοῦ ἐβασάνιζε τόσῳ τὴν αὐτίαν καρδίαν μου; ὅσοι ἐσκεπτόμην, τόσῳ ἐθεώρουν φυσικόν τὸ νὰ αἰσθάνεται ἡ Μαῖα κλίσιν πρὸς τὸν Ἀντώνιον, καὶ ἠρώτων ἐμαυτὸν εἰς ἡμῶν ἐννόμως ὑπόχρεως νὰ ζητήσω ἀποφασίσαι ἥτις θὰ μ' ἐῤῥίπτειν εἰς ἀπελπισίαν· τότε ἐνόησα πόσον ἐπασχον ἐγὼ ὁ ἴδιος καὶ εἰς ὁποῖον βάρβαρον εἶχον κρημνισθῇ.

Ἀπὸ τίνος ἡ θέσις μου εἶχε καταντήσῃ ἀφόρητος· ἡ χάρις δι' ἧς περιεβάλλοντο ὅλοι οἱ λόγοι καὶ ὅλαι αἱ πράξεις τῆς Μαῖας ἐστιγματίζετο τοσούτῳ τὸ ἀγροίκον τῆς συμπεριφορᾶς τῆς Καρολίνης, ὥστε ἡ ἰδέα τοῦ ὅτι ἐμελλε νὰ διατρέξω ὅλον τῆς ζωῆς μου τὸ στάδιον μὲ τὴν καλὴν ἀλλ' ἀμαθῆ αὐτὴν κόρην, μ' ἐπροξένει σπασμούς. Ἐβιάζον ἐμαυτὸν νὰ τὴν ὑποφέρῃ ἔχουσιν ὥρας ὁλοκληρῶς τὴν χεῖρά της ἐντὸς τῆς ἰδικῆς μου, ἡ πηδῶσαν εἰς τὸν λαιμόν μου ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν. Τοιαῦται ἐνδείξεις ἀγάπης μ' ἐφαίνοντο ἅτοποι ἐνώπιον ἄλλων, καὶ μάλιστα, παρούσης τῆς Μαῖας, μ' ἐξηυτέλιζον. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία ἐφαίνετο δυσαρεστούμενη, καὶ διὰ τοῦτο εὐρισκε συνήθως εὐλογοφανῆ τινα πρόφασιν διὰ νὰ ἐξέρχεται τῆς αἰθούσης. Ἡ γελοία θέσις μου μὲ ἀπῆλπιζε· καὶ εἰς ἐνίοτε ὑπεξέφευγον τὰς παραδόξους περιποιήσεις τῆς Καρολίνης, μὲ ἠτένιζε μὲ ἦθος τόσον ἄπορον καὶ τόσον περίλυπον, ὥστ' ἐκινεῖτο εἰς οἶκτον ἡ καρδία μου.

Δὲν ὑπῆρχε πλέον κανεὶς λόγος ἀποχρῶν διὰ νὰ ἀναβάλω τὸν γάμον μου· πλὴν καὶ χωρὶς νὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη μου, προσδιωρίσθη δι' αὐτὸν ἡ ἀρχὴ τοῦ προτεγγίζοντος χειμῶνος. Τὰ ἐνδύματα τῆς νύμφης ἡτοιμάζοντο, καὶ μὲ λύπην μου ἐβλεπον καὶ αὐτὴ τὴν Μαῖαν συνεργαζομένην. Ὅστις δὲν εὗρεθαι εἰς ὁμοίαν περίστασιν δὲν δύναται νὰ συμπεράνῃ τὰς βασιάνους καὶ τὴν ἀδημονίαν μου. Ἀπορῶν εἰς ποῖον μέσον σωτηρίας νὰ προστρέξω, ἀπεφάσισα νὰ ἐπιχειρηθῇ νέον ταξίδιον, διὰ ν' ἀποφύγω, ἐπὶ τινα καιρὸν τοῦλάχιστον, τὸ θέαμα τὸ ὁποῖον ἀνενόητον ἀδιακόπως τὴν ὁδὸν μου· ἀλλὰ πρὶν ἀναχωρήσω ἠθέλησα νὰ ἐκπληρώσω τὴν πρὸς τὸν φίλον μου ὑπόσχεσιν, καὶ

ἀναθίσω τὴν τύχην μου εἰς τὴν θεῖαν πρόνοιαν.

Τὴν ἐπιστολὴν μετέβην εἰς τὸν θάλαμον τῆς Μαΐας, καὶ ἤρχισα τὴν διαπραγματεύσιν μου μετὰ τὴν αὐτὴν ἀγγελίαν, μετὰ τοὺς αὐτοὺς τῆς καρδίας παλμούς, ὡς ἐπρόκειτο νὰ συνηγορήσω ὑπὲρ ἰδίας μου ὑποθέσεως. Ἡ Μαΐα, ἥτις κατ' ἀρχὰς εἰδείξε πολλὴν προσοχὴν, ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς, ὅταν ἐπρόφερα τὸ ὄνομα τοῦ Ἀντωνίου, ἔγεινε κατακόκκινος, καὶ μετ' εἶπε:

— Λυποῦμαι διότι μ' ἐκάμετε τοιαύτην ἐξομολόγησιν ὑπέθεσα τῶνόν τι μετὰ ἡγάπα ὁ κύριος Β... ἐγὼ ὅμως δὲν ἤμπορῶ νὰ τὸν ἀγαπήσω.

Ἐκράτουν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ φίλου μου εἰς τὰς χεῖρας καὶ τὴν ἐπρόφερα εἰς τὴν νέαν· ἀλλ' οὕτως ἐκινήθη διὰ τὴν λάβην.

— Δὲν θέλετε τοῦλάχιστον, τὴν εἶπον, νὰ ἀναγνώσετε ὅ,τι σὰς γράφει;

Κατὰ πρότον ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς ἐμέ, ἀλλ' ἀποσύρσασα πάραυτα αὐτήν, ἀπεκρίθη:

— Ὅχι, δὲν θὰ μ' ἔγραψεν, ἂν ἐγνώριζε τὰ πρὸς αὐτὸν αἰσθήματά μου· ὅχι δὲν ἤμπορῶ νὰ ἀναγνώσω ἔτι εἶναι ἐναντίον τῆς ἐπιθυμίας μου, καὶ ἀποκρίσιν νὰ λάβω τὴν ἐπιστολὴν, δίδω εἰς τὸν κύριον Β... ἀπόδειξιν φιλίας καὶ ὑπολήψεως.

Τὸ εὐάρεστον τῆς ἀποκρίσεως ταύτης, ἡ ἀξιοκρίπεια μετ' ἧς ἐδόθη, ἡ χαρὰ τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη μαθὼν ὅτι ἡ Μαΐα δὲν ἡγάπα τὸν Ἀντώνιον, μετὰ κατεγοήτευσαν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε ὀλίγον ἔλειπε νὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας τῆς· ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦλθεν ὁ πατήρ της. Τῆς Μαΐας τὸ ἦθος εἶχε γινῆ σοβαρώτατον· ἀλλ' ὁ κύριος Χ... ἐπεθύμει, κατὰ τὴν συνήθειάν του, νὰ τὴν ἀκούσῃ ψάλλουσάν, αὐτὴ ὅμως τὸν παρεκάλεσε νὰ μὴ τὴν βιάσῃ, καὶ ἐγχειρίσαστά με βιβλίον μ' ἐπρότεινε νὰ ἀναγνώσω μεγαλορῶνως. Καθ' ὅλην τὴν ἐσπέραν δὲν ἀφῆκε τὸ ἔργον τῆς, καὶ μόλις ἐπρόφερον ὀλίγας λέξεις. Τὰς ἐπομένους ἡμέρας τὸ νέφος τῆς θλίψεως τῆς διεσκατάθη, ἀλλὰ μ' ἐφαίνετο ὅτι ἐπροσπάθει νὰ μ' ἀπορροήσῃ. Ἐκαμα τὴν παρατήρησιν ταύτην μετὰ λύπην, καὶ ἐδιπλασίασα τοσοῦτον τὰς πρὸς αὐτὴν φιλοφρονήσεις μου, ὥστε ἡ μήτηρ τῆς, συλλαβοῦσα ὑποψίας, μ' ἐρανέρωσε τὴν δυσχερέσειάν της· ἡ Καρολίνα ἐξ ἐναντίας δὲν εἶχε τὴν ἐλαχίστην ἀνησυχίαν. Δὲν ἐχώρει ποτὲ εἰς τὸν νοῦν της ὅτι ἐδυνάμην νὰ ἔχω ἄλλο αἰσθηματὸν πλὴν ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἐπεθύμει.

— Τὸ ἡξεύρω, ἔλεγε μετὰ ἀρέλειαν παιδικήν, ὁ ἀρρεθωνιστικὸς μου κ' ἐγὼ θ' ἀγαπῶμεθα αἰωνίως.

Ὁ Ἀντώνιος, εἰς τὴν ἀνήγγεिला τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαπραγματεύσεώς μου, μετὰ ἀπεκρίθη μετὰ πλεονέκτησαν ἡσυχίαν ἀφ' ὅσον ἐρανταζόμην.

« Πῶς, μ' ἔγραψεν, ἡμπόρουν νὰ φαντασθῶ ὅτι τοιοῦτος ἄγγελος θὰ κατεδέχετο νὰ μ' ἀγαπήσῃ; Ὅ,τι ζητῶ εἶναι τὸ νὰ συγκαταβῇ νὰ ὑποφέρῃ τὸν ἰσχυρὸν μου, τὸ νὰ μ' ἐπιτρέψῃ ν' ἀποσιωθῶ εἰς τὴν αὐτοχρίαν της. Κάμνω ὅλας ὅσας θυσίας ἀπαιτῆται. Θὰ τὴν ἀγαπῶ καὶ θὰ τὴν σέβωμαι ὡς ἀδελφὴν μου, φάνει μόνον νὰ με ἀξιῶσθαι τὴν χεῖρά της, νὰ φέρῃ τὸ ὄνομά μου. Μετὰ τὸν καιρὸν ἴσως κατορθώσω νὰ καρδίσω καὶ τὴν ἀγάπην της. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἐλπίς

μου καὶ δὲν θὰ παραιτηθῶ, ἐκτὸς μόνον ἂν ἔχη κλίσιν πρὸς ἄλλον· τότε ἴσως δυνήθω νὰ ἀναλάβω τὴν ἡσυχίαν μου. »

Ὁ Ἀντώνιος ἐπεθύμει νὰ διακοινώσω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην εἰς τὴν Μαΐαν, καὶ ἐπαρκαμόνευσα πολλὰς ἡμέρας ἕως τοῦ εὖρω ὥραν κατάλληλον διὰ νὰ τὴν δώσω πρὸς αὐτήν. Ἐπὶ τέλους ἡ ὥρα αὕτη παρουσιάσθη, ἐνεχείρισα τὸ γράμμα καὶ παρεκάλεσα νὰ τὸ ἀναγνώσῃ· τὸ ἐσπέρας μ' ἔδωκεν ἐπιστόλιον πρὸς τὸν Ἀντώνιον. Ἀδύνατον νὰ ἐκράσσω τί ἠσθάνθη ὅταν τὸ ἶδον. Ἐπιστόλιον τῆς Μαΐας εἰς τὰς χεῖράς μου! Ἐθαύμασα τὴν κομφοτάτην γραφὴν τῆς, κ' ἐζήλευσα ἐκεῖνον ὃς τινος τὸ ὄνομα ἐχάραξεν ἡ χεὶρ της. Τί ἐδοκίμασα ἕως νὰ κατορθώσω ν' ἀποσπασθῶ ἀπὸ αὐτὸ καὶ νὰ τὸ δώσω εἰς τὸ ταχυδρομεῖον! Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ Ἀντώνιος μετὰ τὸ ἀνταπέστειλε διὰ νὰ τὸ ἀναγνώσω· τὸ ἤνοιξα πάλιν καὶ παρετήρησα τὰ ἐρεξῆς:

« Ὁ φίλος σὰς μ' ἐκοινοποίησε τὴν τελευταίαν σὰς ἐπιστολὴν. Ἴδον μετὰ θαυμασμὸν καὶ μ' εὐγνωμοσύνην τὰ αἰσθήματα τὰ ὁποῖα συγκαταβαίνετε νὰ ἔχετε πρὸς ἐμέ, καὶ λυποῦμαι μὴ δυναμένη ν' ἀνταποκριθῶ εἰς αὐτά. Λέγετε ὅτι ἂν ἡγάπων ἄλλον, ἢ βεβαιότης αὐτὴ ἤθελεν ἴσως σὰς ἀποδώσει τὴν ἡσυχίαν σας. Καὶ τῶνόν τι ἀγαπῶ ἄλλον καὶ τοιαῦτα εἶναι αἱ συνοδεύουσαι τὴν κλίσιν μου περιστάσεις, ὥστε πρέπει νὰ μείνῃ αἰωνίως τεθαμμένη εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μου· βεβαιωθῆτε δὲ ὅτι ὁ ἔρως σας εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον δυστυχὲς ἐκείνου τὸν ὁποῖον σὰς λέγω ἐμπιστευτικῶς· ἀλλ' ὅμως συνείθισα πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ νὰ ὑποφέρω μεγάλας θλίψεις, καὶ διὰ τοῦτο ἐλπίζω ὅτι θέλω ὑποφέρει καὶ αὐτήν. Φρονῶ δὲ ὅτι τὰ δυνατὰ εἰς νέαν κόρην ὡς ἐγὼ, εἰν' εὐκόλα εἰς ἄνδρα ὡς ὑμεῖς. »

Ἀναγνώσας τὴν ἐπιστολὴν ταύτην κατεσχέθην ἀπὸ εἶδος μανίας ἀναπολῶν τὸν εὐδαίμονα ἀγνωστον τὸν κατακτήσαντα τὴν καρδίαν τῆς Μαΐας. Ἐπλανώμην ὡς φρενιτιῶν εἰς τὸν θάλαμόν μου· ἀλλὰ μετὰ μικρὸν ἔλαβον εἰς χεῖρας τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἀντωνίου τὴν ὁποίαν δὲν εἶχον εἰσέτι ἀναγνώσει, καὶ ἡ ἀγανάκτησίς του κατεπραῖνε τὴν ἰδικήν μου. Ἐκανελάβον τὴν τῆς Μαΐας, καὶ τότε ἶδον πόσον εὐγενεῖς καὶ αξιοπρεπεῖς ἦσαν αἱ ὀλίγαι τῆς λέξεις.

Μεταξὺ τῆς τότες συγκρούσεως τῶν λογισμῶν μου, ἐφθασεν ἡ εἰδησις τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποστολῆς μου, τὴν ὁποίαν εἶχον ἐξαιτήσῃ. Ποτέ μου δὲν ἐδοκίμασα μεγαλητέραν χαρὰν· διότι ἡ ἀποστολὴ αὕτη ἀνέβαλλε τὸν γάμον μου, μετὰ ἀκρυβαν ἀπὸ σχέσεις αἰτινες κατῆντων φορτικώτεραι ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ, καὶ μ' ἐδίδοε καιρὸν ἢ ν' ἀποτεινάζω ζυγὸν μισητόν, ἢ νὰ ἀναλάβω τὴν ἡσυχίαν μου.

Τί νὰ κάμω! ἔλεγον κατ' ἐμαυτόν· ἡ Μαΐα ἀγαπᾷ ἄλλον, κ' ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ εἶμαι παρὰ φίλος, ἀδελφός της. Ἡ εὐτυχία τοῦ ν' ἀπολαύσω τὸν τίτλον τοῦτον, ἡ φιλία τοῦ πατρὸς της, θὰ μετριάσωσιν ἴσως τὴν λύπην τὴν ὁποίαν θὰ δοκιμάσω νυμφευόμενος τὴν ἀδελφὴν της.

Δὲν διηγοῦμαι τὰς θορυβώδεις σκηνὰς εἰς τὰς ὁποῖ-

ας έδωκεν άφορμήν ή άναχώρησίς μου, ούδὲ τὰ δάκρυα καί τὰς λειποθυμίας τῆς Καρολίνης. Ὁ κύριος Χ... μ' έτρωσεν ἐπὶ τέλους ἀπὸ τὸ λυπηρὸν ἐκεῖνο θέαμα. Τὸν ἐνηγκαλίσθη με ἀληθινὴν τῆς ψυχῆς μου διάχυσιν, ήσπάζθη τὴν χεῖρα τῆς Μαίας καὶ ἀπεμακρύνθη.

Τὸ ταξιδίόν μου ὑπῆρξεν εὐτυχές. Ἐπροσπάθησα νὰ ἀναλάβω τὴν εὐθυμίαν τοῦ νοός μου, ν' ἀσχοληθῶ εἰς τὸ χρέος μου, καὶ διὰ τῆς σπουδῆς τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν νὰ διασκεδάσω τοὺς πόθους μου. Ἐνὶ λόγῳ μετεχειρίσθη ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα διὰ νὰ λησμονήσω τὸ πάθος μου· ἀλλ' ὅσκις μ' ἐφαίνετο ὅτι ἤμην κύριος ἑμαυτοῦ, περίστασις τις ἀπροσδόκητος, ἐπιστολὴ ἐκ Κοπενάγης, μελωδία, εἰκὼν τις ἤρχουν νὰ ἀναρρίπισωσιν ὅλην τὴν φλόγα μου.

Ὁκτὼ μῆνας ἔζησα οὕτω πως· ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε πλέον κανεὶς λόγος εὐπρόστωπος διὰ νὰ μὲνῶ μακρὰν τῆς Δανίας. Ἐπέστρεψα λοιπὸν εἰς Κοπενάγην ὡπως ἀνεχώρησα, καὶ εὗρηκα τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Χ... ὡπως τὴν ἀφῆκα.

Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν ἀφίξίν μου ἔρθασεν ἡ ἑορτὴ τῶν γενεθλίων μου. Ἐνθυμήθη με πόσῃ χαρὰν τὴν εὐφραζον ἄλλοτε οἱ γονεῖς μου, καὶ διὰ ν' ἀποφύγω τὰς περιποήσεις τῆς Καρολίνης καὶ τῆς μητρὸς τῆς αἰ ὁποῖαι δὲν μὲ ἤρεσκον διόλου, δὲν τὴν ἐφάνερωσα. Τὸ ἑσπέρας ἐκαθήμην, κατὰ τὸ σῦνηθε, πλησίον αὐτῶν, ὅταν ἤκουσα τὴν Μαίαν κυμβαλίζουσαν καὶ ψάλλουσαν εἰς τὸν πρᾶκείμενον θάλαμον. Πρώτην ταύτην φορὰν μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μου ἤγει εἰς τὰς ἀκοάς μου ἡ ἁρμονία ἐκείνη. Ἐπλησίασα εἰς αὐτήν, καὶ μ' ἐφάνη ὅτι τὸ πρόσωπόν της ἦτον ὠχρὸν, καὶ μελαγχολικὸν ὑπέρποτε τὸ ἥθος της. Οἱ τόνοι τῆς φωνῆς της ἦσαν ἐπίσης λυπηροί, καὶ ὁμοιάζον παρὰ πονα δειλὰ ψυχῆς πασχούσης.

Ἡ ἑσπέρα ἦτον ὠραία· τοῦ δύνοντος ἡλίου αἱ ἀκτίνες ἐπιπτον ὡς στέφανος δόξης ἐπὶ τοῦ ἱλαροῦ προσώπου τῆς Μαίας. Μία τῶν ἀκτίνων ἐρώτιζε καὶ τὸν Πιστόν μου, καὶ ἔλεγον βλέπων αὐτόν· « τῇρόντι, ὡς τὸ ἔγραψα εἰς τὴν Καρολίαν, ὑπῆρχεν εἰκὼν τῆς πίστεώς μου, πίστεως ἣτις ἔμελλε νὰ διαρκέσῃ τόσον ὀλίγον. »

Ὅταν ἡ Μαία ἐπαυτεψάλλουσα, ἔλαβον τὴν χεῖρά της.

— Εὐχαριστῶ! τὴν εἶπον, διήγειρες εἰς τὴν καρδίαν μου τὰ γλυκύτερα αἰσθήματα τὰ ὅποια ἦσαν δυνατόν νὰ ἐλπίσω κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλίων μου.

— Πῶς! ἀνέκραξε, σήμερον εἶναι τὰ γενεθλιά σου, καὶ μὲ τὸ ἐκρυψες!

— Ἀ! μὴ μὲ προδίδης. Ὅλ' οἱ συγγενεῖς μου ἀπέθανον, ὅλοι ὅσοι κατέσταιναν τὴν ἡμέραν αὐτὴν εὐτυχῇ. Σὺ μόνη τὴν ἐπανηγύρισε με τὴν φωνήν σου, καὶ ἐπεθύμουν νὰ τὴν ἐπανηγύριζα σήμερον διὰ τὴν τελευταίαν φορὰν τῆς ζωῆς μου.

Μόλις ἤκουσε ταῦτα ἡ Μαία, καὶ καλύψατα με τὰς χεῖρας τὸ πρόσωπόν της ἔκλαυσε πικρῶς. Ἐλαβον τὴν δεξιάν της καὶ τὴν ἔφερα εἰς τὴν καρδίαν, τὰ χεῖλη, τοὺς δακρυμένους ὀφθαλμούς μου. Ἐφόρει φέλιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτον ζωγραφημένος ὁ ἔρως. Ἐπεστα εἰς τὰ γόνατά της καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν·

— Ὡ Μαία! ὦ ὄνομα τὸ ὁποῖον λατρεύω! συνήθεια εἶναι νὰ κάμνουν δῶρα εἰς τοὺς φίλους τῶν τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς των· δός με τοῦτο τὸ βραχιόλιον, δός με τὴν εἰκόνα τοῦ σκληροῦ τούτου θεοῦ ὅστις κατεπλήγωσε τὴν καρδίαν μου.

— Ὅχι, μὲ ἀπεκρίθη, πρέπει νὰ λάβῃς καλῆτερον ἐνθύμημα ἀπὸ μέρος τῆς ἀδελφῆς σου Μαίας.

Καὶ σύρασα ἀπὸ τὸ περιδέρατόν της σταυρὸν,

— Ἰδεῦ, μὲ εἶπε, διὰ τὰς ἀσθενεῖς ψυχὰς ἀγκυρα πωτηρίας.

Καὶ ἐξῆλθεν. Ἐπέστρεψα εἰς τὴν αἴθυσαν ὅπου ἦτον ἡ Καρολίνα, καὶ προφασισθεὶς δυσθυμίαν, ἀνεχώρησα με σπουδὴν ὅλος ἐνθους διὰ τὴν εὐτυχίαν μου. Ἐμέ, ἔλεγον κατ' ἑμαυτόν, ἐμέ ἀγαπᾷ ἡ Μαία! τί μὲ μέλει πλέον; τίποτε πλέον οὔτε νὰ μὲ λυπήσῃ, οὔτε νὰ μὲ κατὰβάλῃ δύναται.

Δ'.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ κύριος Χ... ἦλθε με πολλὴν προθυμίαν νὰ μ' ἐπισκεφθῇ, μαθὼν ἔτι ἤμην ἀρρώστος.

— Ἀ! μὲ εἶπε, πόσον σ' ἐνθυμούμην χθὲς τὸ ἑσπέρας· αἱ κόραι μου ἦταν μόναι καὶ λυπημέναι, κ' ἐγὼ κακοδιάθετος. Εἶναι ἡμέραι καθ' ἃς κατορθένω νὰ νικήσω τὴν μελαγχολίαν μου, χθὲς ὅμως ὅλοι μου οἱ κόποι ὑπῆρξαν μάταιοι.

— Μὴ σὰς ἠκολούθησέ τι ἀπευκταῖον;

— Ὅχι, φοβεῖμαι ὅμως μὴ μ' ἀκολουθήσῃ τὸ φρικτότερον τῶν δυστυχημάτων. Τρέμω μὴ ἀποθάνῃ ἡ Μαία μου θάνατον πρόωρον ὥς καὶ ἡ μήτηρ της. Χθὲς τὸ ἑσπέρας ἦτον κάτωχρος· ὁμοιάζε τὴν γυναῖκά μου εἰς τὰς τελευταίας ἡμέρας της. Θὰ τὴν εὕρισκες καὶ ὁ ἴδιος ἀλλοιωμένην. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τὴν τήκει πόνος κρυφός· τὸν παρελθόντα χειμῶνα, ἐν καιρῷ τῆς ἀπουσίας σου, ἐκάθητο τὸ ἑσπέρας σκοτεινὰ εἰς τὸ κύμβαλον, καὶ ἅμα ἔφεραν φῶς παρετηροῦμεν ὅτι εἶχε κλαύσει. Ὁ θεὸς συγχωρήσοι τὸν Ἐννιγ Φ... Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ πάθῃ κακόν, κατέστρεψεν ὅμως τὸ τέκνον μου.

Μετὰ τὴν ἐκμυστήρευσιν ταύτην ἀνεχώρησε· τὸν εἶχον ἀκούσει ἐν σιωπῇ. Ἐγνώριζον τὴν αἰτίαν τῆς θλίψεως τῆς Μαίας, καὶ ὅταν ἔμεινα μόνος ἤρχισα νὰ σκέπτομαι περὶ τοῦ πρακτέου· δὲν ἦτον καιρὸς διτταγμῶν, ἔπρεπε νὰ σώσω ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἠγάπων με τόσον πάθος. Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου εἰς τὸν πατέρα της, διότι δὲν ἐδυνάμην νὰ εὕρω οὐτ' εὐγενέστερον οὐτ' ἀτφαλέστερον φίλον. Μετὰ μεσημβρίαν, καθ' ἣν ὥραν ἐγνώριζον ὅτι ἀπεσύρετο εἰς τὸ δωμάτιόν του, διευθύνθη πρὸς αὐτό· ἔκρουσα τὴν θύραν, καὶ ἐπειδὴ ἦτον κλειστὴ μετέβην εἰς τὴν αἴθυσαν ὅπου εὗρηκα μόνην τὴν Καρολίαν.

— Ἡ μήτηρ μου ἐκβῆκε, μὲ εἶπε με φωνὴν θρηνώδη, καθὼς καὶ ἡ ἀδελφὴ μου ἡ μήτηρ μου, ἐπρόθεσεν ὀλοφυραμένη, μὲ εἶπε πολλάκις ὅτι δὲν μὲ ἀγαπᾷ πλέον. Δὲν ἠθέλησα νὰ τὴν πιστεύσω· τὴν περασμένην ὁμως νύχτα ἶδα εἰς τὸν ὕπνον μου ὅτι ὁ πατήρ μου μ' ἔφερε γράμμα ἐδικόν σου, ὅμοιον μ' ἐκείνο τὸ ὁποῖον ἔγραψεν ὁ Ἐννιγ εἰς τὴν Μαίαν ὅταν διέλυσε τὸν ἀρραβῶνα. Ἐκλαυσα εἰς τὸ στρώμα μου ὡ-

μας δλοκλήρους, καὶ παρεκάλεσα τὸν θεὸν νὰ μὴ μὲ ἀφήσῃ πλέον εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν, ἐὰν ἦτον πεπρωμένον νὰ μὲ συμβῇ τοιοῦτον δυστύχημα.

Χωρὶς νὰ δυνηθῶ ν' ἀποκριθῶ οὔτε λέξιν, ἔλαβον τὴν χεῖρα τῆς Καρολίνης, τὴν ἔφερα εἰς τὰ χεῖλη μου, καὶ ἐξῆλθον. Ἐτρεχον ὁρμαίως ὡς ἂν μὲ κατεδίωκον ἐρινύες. Περιεπλανήθην ἀσκόπως ἐξῆλθον τῆς πόλεως χωρὶς νὰ τὸ παρατηρήσω, διέσχισα ἀγροὺς καὶ λιβάδια, καταφλεγόμενος ἀπὸ ἐδῶν ἄνεκρραστον, καὶ ἄγνωστων ποίαν σφοδρὰν δοκιμασίαν ἐμελλον νὰ ὑποσῶ.

Τὸ πρωτὶ, ὁ κύριος X... ἦλθε πρὸς ἐμὲ ἔχων τὸ πρόσωπον παιδρὸν.

— Ἀγαπητέ μου, μὲ εἶπε, χθὲς ἐσυμμερίσθης τὴν θλίψιν μου· σήμερον θὰ συμμερισθῇς καὶ τὴν χαρὰν μου. Διὰ τί δὲν ἦλθες χθὲς τὸ ἑσπέρας; διὰ τί δὲν ἦσουν παρὼν εἰς τὴν ἀπροσδόκητον εὐτυχίαν μας; Ἐνῶ ἐκάθην σιωπηλὸς, ἠοίχθη αἴφνης ἡ θύρα καὶ νῦν τις ἐπεσε κλαίων εἰς τὰς ἀγκάλας μου καὶ μετ' ὀλίγον εἰς τοὺς πόδας τῆς Μαίας. Ἦτον ὁ Ἐννιγκ, ὁ ὁραπέτης Ἐννιγκ· λόγοι θρησκευτικοὶ ἐμπόδισαν τὸν ῥῆμον τὸν ὁποῖον εἶχε κατὰ νοῦν. Ἡ Μαῖα δὲν εἶχε λάβει πρὸ πολλοῦ εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε τελειώσει.

— Καὶ τί θέλει τώρα! ἀνέκραξα μὲ συγκίνησιν ἥτις ἐπῆξε τὴν φωνήν μου.

— Τὸ τί θέλει εἶναι ἀπλούστατον· ὡς καλὸς ἀμαρτωλὸς, ζητεῖ συγχώρησιν. Καὶ σὲ βεβαιόω ὅτι μετενόησεν ἀπὸ καρδίας· ἡ ἀγάπη του πρὸς τὴν κόρην μου φαίνεται ὑπέρποτε θερμότερα.

— Καὶ ἡ Μαῖα;

— Ἀ! ἡ Μαῖα, πρέπει νὰ τὸ εἰπῶ, μ' ἔκαμε νὰ μῖνω ἐκστατικὸς. Εὐχαριστήθη, εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τὸν ἔβλεπον, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐδέχθη ὡς τὸν ἄσωτον υἱὸν τὸν ἄρξεν ἡσυχον νὰ διαμαρτύρεται καὶ νὰ παρακαλῇ, καὶ ἰππεῖα τὸν εἶπε μὲ ἥθος βαρὺ· « θάνατι, Ἐννιγκ, ταῦτα ὑποσχέσεις δὲν εἶναι παιγνίδια· τὸ ἡξεύρομεν καὶ εἰ δὴ αὖριον ὁμιλεῖμεν... » Ἐπειτα τείναται πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα, ἀδελφέ, ἐπρόσθεσεν, ἔλα νὰ μὲ ἴδῃς αὖριον· εἶναι ἀνάγκη νὰ συνομιλήσωμεν. Πολλὰ συνέθησαν ἀφοῦ ἐχωρίσθημεν... » Τώρα, εἶπεν ὁ κύριος X... ἰδὼν εἰς τὸ ὡρολόγιόν του θὰ εἶναι εἰς τὸ δωμάτιόν της, καὶ θὰ ἦτον πολλὰ παράδοξον ἂν νῦν ἀξίερατος ὡς αὐτὸς δὲν κατάρθονε νὰ καταστήσῃ τὴν καρδίαν κόρης ἀγαπώτης αὐτὸν κρυφίως καὶ λυπηθείσης διὰ τὴν λειποταξίαν τοῦ... Πλὴν, τί ἔχεις; Ἐγείνες ὡχρὸς ὡς ὁ θάνατος.

Ἐλπισμένησα τι ἀπεκρίθην· ἐνθυμοῦμαι μόνον ὅτι ὑπεσχέθην νὰ ὑπάγω νὰ γευθῶ εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἀπῆλθον καὶ ἰδὼν τὸν μιστὸν ἐκεῖνον ἀντέραστήν. Ἀ! πόσον ἦτον ὡραῖος! Ὅποια φυσιογνωμία ἀξιάφρατος καὶ ζωηρά! Ὅποιος χαρακτήρ παρρησιαστικὸς καὶ εὐλικρινής! Ἀνεγνώρισα ζηλοτύπως ὅλα ταῦτα τὰ προτερήματα· βλέπων ὅμως αὐτὸν τόσο καλόν, τόσο φιλόφρονον πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς ὅλους τοὺς ἄλλους, δὲν ἠδυνάμην νὰ τὸν μισήσω. Ἀλλ' ἐν δὲν πρέπει ν' ἀποσιωπήσω ὅτι ἡ πρὸς αὐτὸν τῆς Μαίας διαγωγὴ δὲν μ' ἐδίδε πολλὴν ἀνησυχίαν, διότι τὸν μετεχειρίζετο ὡς ἀδελφόν.

Ἡ παρουσία τοῦ Ἐννιγκ ἔτερπεν, ἐξωογόνει τὴν συναναστροφὴν μας· ὅτε τὸν παρετήρουν τόσο ἐθαύμαζον τὸν εὐθὺν, τὸν εὐγενῆ, συνάμα δὲ καὶ γλυκὺν καὶ παιδρὸν χαρακτήρα του. Αἱ πρὸς τὴν Καρολίαν καὶ τὴν μητέρα της φιλοφρονήσεις του τὰς εὐχαρίστουν ἀμφοτέρας. Ἐξηκολοῦθει ὅμως νὰ προσφέρῃ τὴν λατρείαν του εἰς τὴν Μαίαν, ἥτις ἀπεμάκρυνε πᾶσαν ὁμιλίαν μὴ ἔχουσαν χαρακτήρα καθαρῶς φιλικόν. Ἡ προϋλάξις αὕτη πρὸς ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον ἐμελλεν ἄλλοτε νὰ ὑπανδρευθῇ, ἐλθόντα δὲ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν ἀρχαίας ὑποσχέσεως, ἀνεπτέρονε τὰς ἐλπίδας μου. Ἐκατοντάκις ἠθέλησα νὰ φανερώσω τὴν στάσιν μου εἰς τὸν πατέρα της, ἀλλ' ἐν βλέμματι τῆς Καρολίνης, εἰς λόγους γλυκὺς τοῦ Ἐννιγκ πρὸς τὴν Μαίαν ἀνέτρεπον πάραυτα τοὺς σκοπούς μου, καὶ μ' ἐρρίπτον εἰς ἀμηχανίαν ἀξιοδόκητον.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἦλθε νὰ μ' ἐπισκεφθῇ ὁ Ἀντώνιος B... Ἦτον ἔξω φρενῶν.

— Ἀ! ἀνεφώνησεν, ὡς ὑπανδρευθῇ ὁποῖον θέλει, ὅχι ὅμως ἐκεῖνον ὅστις ἀρξέτω τοιοῦτον θησαυρὸν καὶ θὰ τὸν ἀρῇσῃ ἀκόμη. Ἦλθα ἐδῶ διὰ νὰ ἐναντιωθῶ εἰς τοιοῦτον σὺνδεσμον, καὶ ἐνόσω ζῶ δὲν θὰ γίνῃ.

Μετὰ ταῦτα μὲ παρεκάλεσε νὰ τὸν ὀδηγήσω εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου X... Ἐπειδὴ τὸν εἶπον ὅτι εὐρίσκεται τὴν ὥραν ἐκείνην πολλὰ τεταραγμένος, ἀπερασάσαμεν νὰ ὑπάγωμεν τὴν ἐπιούσαν· ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἑσπέρας τὸν εὗρηκα καθήμενον πλησίον τῆς Μαίας. Δὲν ἐπερίμενε τὴν αὖριον!

Ὅλοι ἐπαινοῦσι τὴν ὠφέλειαν τῶν καλῶν παραδειγμάτων· ἀλλὰ καὶ τὰ κακὰ δὲν εἶναι πάντῃ ἀτελεσφόρητα. Τὸ ἀκράτητον τοῦ Ἀντωνίου μ' ἐχρησίμευσεν ὡς μάθημα. Ὁ Ἀντώνιος, ὅστις εἶχε καὶ καρδίαν καὶ πνεῦμα, δὲν ἐδύνατο νὰ χαλινώσῃ αὐτὸν, οὐδ' εἶχε προτερήματα τόσο ἔξοχα ὥστε ν' ἀντιπαλαίσῃ πρὸς ἀντεραστὴν οἷος ὁ Ἐννιγκ ὅστις τὸν μετεχειρίζετο ἀσυμπαθῶς. Ἦτον νοστιμώτατος ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον συνηντῶντο, ἐχαιρετίζοντο, καὶ ἐμακρόνοντο ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον. Καθ' ὅλας τὰς τοιαύτας περιστάσεις ὁ Ἐννιγκ ὑπερεῖχε πάντοτε, ἐνῶ ὁ ταλαίπωρος Ἀντώνιος, μὴ δυνάμενος νὰ κατασεύλῃ ὅλως διόλου τὸν θυμὸν του, ἐγίνετο γελοῖος. Ἡ Μαῖα ἀπέστρεφε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τὰς δυσταρέστους ταύτας σκηνάς, ἐνῶ ἡ Καρολίνα τὰς ἐδίδεκεν εὐχαρίστως· οἱ δὲ δύο ἀντερασταὶ, εὐρίσκοντο εἰς κατάστασιν ἐχθρας τῆς ὁποίας ἡ ἐκρηγξίς, κατὰ τὰ φαινόμενα, δὲν ἠθέλεν ἀργοπορήσει.

Ἐσπέραν τινὰ διεσπύοντο πρὸς τὸν θάλαμον τοῦ κυρίου X... καὶ ἐμαθον ὅτι ἡ Μαῖα καὶ οἱ δύο ξένοι ἦσαν μετ' αὐτοῦ. Ἀναβαίνων τὴν κλίμακα ἤκουσα ἤχον θορυβώδη, καὶ ὅταν ἤνοιξα τὴν θύραν, ἡ Μαῖα ἐκάθητο μακρὰν τῶν ἄλλων ὡχρὰ καὶ τρέμουσα, ἐνῶ ὁ πατὴρ ἐπροσπάθει νὰ καταπραΰνῃ τὴν μανίαν τοῦ Ἐννιγκ καὶ τοῦ Ἀντωνίου.

— Ἐπρόδωκες, ἐξύβρισες τὸν ἄγγελον τοῦτον, καὶ δὲν ἔχεις τὸ ἐλάχιστον δικαίωμα ἐπ' αὐτοῦ, ἐφώναζεν ὁ Ἀντώνιος.

— Καὶ ὅμως, ἀπεκρίνετο ὁ Ἐννιγκ, εἴμ' ἐταίμος νὰ τὸν ὑπερασπισθῶ μὲ τὴν ζωὴν μου ἐναντίον τῶν

ἀξιωσέων σου, καὶ νὰ χύσω καὶ τὸ αἷμά μου διὰ νὰ ὑπερασπισθῶ τὰς ἐδικὰς μου.

— Πολλὰ καλὰ, ἐπανελάμβανεν ὁ Ἀντώνιος· εἶσαι στρατιωτικός· ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν ἀγνοῶ πῶς πρέπει νὰ πιάωνται τὰ δπλα. Εἰπέ με τὴν ὥραν καὶ τὸν τόπον.

— Παρευθὺς, ἀπεκρίνετο ὁ Ἑννιγκ, εἰς ὅποιον τόπον θέλεις· λαμβάνομεν ὡς μάρτυρας τοὺς ὑπῆρτας μας, καὶ τὸ πιστόλιον θ' ἀποφασίσῃ τίς τῶν δύο μας δὲν θὰ ἔλθῃ αὐριον ἐδῶ.

Ἡ Μαῖα ἐσηκώθη, καὶ δραμοῦσα πρὸς τὸν Ἑννιγκ,

— Τοιούτῃ λοιπὸν εἶναι, εἶπεν, ἡ ἀγάπη τὴν ὁποίαν με ὑπεσχέθης, ἡ ἀμοιβή τὴν ὁποίαν ἐπρεπε νὰ περιμένω ἀπὸ τὴν πρὸς σέ ἀδελφικὴν μου φιλίαν;

— ὦ ἀγαπητὴ Μαῖα! ἀπεκρίθη ὁ Ἑννιγκ, εἶπέ μίαν λέξιν, μίαν μόνην λέξιν, καὶ ὅλα λησμονοῦνται, καὶ θὰ τείνω φαιδρῶς τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ἀντίκλον μου.

— Κ' ἐγὼ ὁμοίως, ἀνέκραξεν ὁ Ἀντώνιος, εἰμ' εἰσιμαίος νὰ λησμονήσω ὅλα, ἐὰν ἔχῃς τὴν γενναϊότητα νὰ φανερώσῃς ὅτι προτιμᾷς τὸν ἀπιστιον τοῦτον ἀπὸ ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος πρὸ τόσων χρόνων δὲν ἔπαυσε νὰ σέ ἀγαπᾷ καὶ νὰ σέ λατρεύῃ.

Ἡ Μαῖα ἔκρυψε τὸ πρόσωπον μετὰ τὰς χεῖράς της.

— Καλὴ μου Μαῖα, εἶπεν ὁ πατήρ, ἀγαπητὴ μου κόρη, ἀκουσε τὴν φωνὴν τοῦ ταλαιπώρου πατρός σου. Ἀνέχεσαι νὰ ἰδῇς τοὺς δύο τούτους καλοὺς νέους νὰ σφαγοῦν διὰ σέ; Ἀνέχεσαι νὰ γείνης σκάνδαλον; Δός τὸν λόγον σου εἰς ἓνα τῶν δύο. Ἄν ὁ Ἑννιγκ ἐστάθῃ ἀπιστος, συγχώρησέ με νὰ συνηγορήσω ὑπὲρ τοῦ ἀρχαίου τούτου φίλου σου. Ἐνθυμήσου τὸν πατέρα του, τὸν πατέρα τοῦ ὁποῖος παρεκάλεσε δι' αὐτόν.

Ἡ Μαῖα ἐρρίψεν ἐπὶ τοῦ πατρός της βλέμμα περίλυπον ἕως θανάτου καὶ ἔκαμε κίνημα ὡς ἂν ἤθελε νὰ τείνῃ τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Ἑννιγκ. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἐδυνάμην νὰ παρατείνω πλειότερον τὴν ὑπομονήν μου. Τὴν ἀπέσπασα ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρός της, λέγων·

— Ὅχι! ποτὲ ἡ χεὶρ αὕτη δὲν θὰ δοθῇ βιαίως. Φύγετε, ἄθλιοι! Κ' ἐγὼ ἔχω βραχίονα διὰ νὰ ὑπερασπισθῶ τὴν νέαν αὐτὴν, καὶ καρδίαν τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ κατασπαράξετε πρὶν φθάσετε εἰς αὐτήν.

Ἡ Μαῖα ἐστηρίχθη ἐπάνω μου, με ἠτένισε με ἥθος ἀνεκλάλητον συμπαθείας· ἔπειτα ἐπεριπλέχθησαν οἱ βραχίονές μας, καὶ συνεχωνεύθησαν αἱ καρδίαι μας.

Ἡ Μαῖα ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου, ὁ πατήρ καὶ οἱ δύο ἐρασταὶ ἐρρίπτον πρὸς ἀλλήλους βλέμματα ἐκστάσεως, ἐγὼ ἐξῆλθον ἐπίσης ἄφωνος, καὶ ὅταν κατέβην εἰς τὴν ὁδὸν, ἶδον ἐρχόμενον κατόπιν μου τὸν Ἀντώνιον, ὅστις ἀκολουθήσας με σιωπηλῶς μέχρι τῆς οἰκίας μου, με εἶπε με φωνὴν διακοπτομένην ἀπὸ τοὺς ὀλοφυρμούς του·

— Τώρα βλέπω πῶς ἔτρεξε τὸ πρᾶγμα· ἀνύπανδρος προξενητὴς διὰ . . . ὑγίαινε. Ἀναχωρῶ ἀμέσως.

Καὶ σφίγγας τὴν χεῖρά μου ἀπεμακρύνθη.

Τὴν ἐπιούσαν ἀπὸ πρωίας μετέβην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου X . . . Ἐμαθον ὅτι ἡ Μαῖα ἔπασχε, καὶ

ἔτι ἡ μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ της δὲν ἐδέχοντο ἐπισκέψεις. Ἀναχωρῶν ἀπῆντητα τὸν Ἑννιγκ ὅστις, λαβὼν με ἀπὸ τὴν χεῖρα, με εἶπε·

— Δός με τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθω εἰς τὴν οἰκίαν σου· ἔχω κατι τι νὰ σέ εἰπῶ.

— Εὐχαρίστως, κύριε, ἀπεκρίθην ἐντόνως, ὑποθέσας ὅτι ἐτκόπευε νὰ με προτείνῃ μονομαχίαν. Ἀλλὰ μόλις εἰσῆλθομεν εἰς τὸν κοιτῶνά μου καὶ ἐπῆσεν εἰς τὰς ἀγκάλας μου.

— Ἀγαπητὲ ἀδελφε, με εἶπε, χαίρου πλέον. Ὅλα διωρθώθησαν· εἰς' ἐλεύθερος, κ' ἐγὼ ἀρράβωνισθὴν τὴν Καρολίαν.

Τὸν ἠτένισα με ἥθος ἡλιθιότητος.

— Ναι, ἐξηκολούθησεν, ἤμην τυφλός, χθὲς ὅμως τὸ ἑσπέρας μοῦ ἤνοιξαν οἱ ὀρθαλμοί, καὶ παρευθὺς ἔκαμα τὴν ἀπόφασιν μου· ὑπῆγα ἀμέσως καὶ τὴν ἐκοινοποίησα εἰς τὸν κύριον X . . . ὅστις τὴν ἐνέκρανε. Σήμερον τὸ πρωὶ ἶδα τὴν Καρολίαν καὶ τὴν μητέρα της, διηγτήθην τὴν χθεσινὴν σκηνήν, καὶ προδιέθεσα τὴν διήγησιν τοιουτοτρόπως, ὥστε ὅταν τὴν ἐτελείωσα ἡ Καρολίνα κ' ἐγὼ εὐρέθημεν ἀρράβωνισμένοι. Ἴδου καὶ γράμμα τὸ ὁποῖον με παρήγγειλε νὰ σέ δώσω· περιέχει τὸ διαζύγιόν σας, τὸ ὁποῖον ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ σέ λυπήσῃ.

Τοσοῦτῳ μεγάλῃ ὑπῆρξεν ἡ ἀγαλλίασίς μου ὥστε ἡ καρδία μου ἐσπαράσσεται, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἐπρόδωκε τὴν ἀδυναμίαν μου.

— Λοιπὸν, ἀνέκραξεν ὁ Ἑννιγκ, θὰ λυποθυμήσῃ καὶ σὺ ὡς καὶ ἡ Μαῖα!

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ εἰσῆλθεν ὁ κύριος X . . .

— ὦ πάτερ μου! εἶπον, εἶναι ἀληθινὰ, θέλετε νὰ με δώσετε τὴν Μαῖαν σας; Καὶ σέ, Ἑννιγκ, εὐεργέτα μου, πῶς νὰ σ' εὐχαριστήσω; ἀλλὰ μήπως ἐθυσιάσθης ἀπὸ γενναϊότητα καὶ μήπως ἐγείνῃς δυστυχής;

— Δυστυχής! ἀνεφώνησε· θὰ ἤμην ἄθλιος ἄνθρωπος ἐὰν ἐγινόμην δυστυχής ὑπανδρευόμενος τοιοῦτον πλάσμα! Ἐξ ἐναντίας ἡ εὐτυχία μου θὰ εἴναι τελειοτάτη. Καὶ ἡ Μαῖα ἐπίσης, θὰ εἴν' εὐτυχής, κ' ἐγὼ ἐκπληρῶ αὐτῷ πως τὴν τελευταίαν θέλησιν τοῦ πατρός μου.

— Ἐλάτε, τέκνα μου, εἶπεν ὁ κύριος X . . . μὰς περιμένουν.

Τὸν παρηκολουθήσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Μὰς ἀρῆκεν ἐπὶ μικρὸν μόνους εἰς τὴν αἴθουσαν, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθεν ὀδηγῶν τὰς δύο τοῦ θυγατέρας. Ἡ Μαῖα ἦτον ὠχρὰ καὶ ἐφόρει λευκὴν ἐσθῆτα· τῆς Καρολίνης τὸ πρόσωπον ἦτον κατακόκκινον.

— Ἴδου, εἶπεν ὁ κύριος X . . . τὸ λευκὸν ῥόδον καὶ τὸ κόκκινον ῥόδον. Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ γίνουν πλέον αἰτία μάχης μεταξὺ σας.

N. Δ.